Jaargang 108. Vrijdag, 10 Augustus 1849. No. 64.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

De **STAATSRAAD, GOUVERNEUR** van de *Provincie Groningen*, brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de **PASSAGIE** over de *DORPSTERKLAPBRUG*, liggende over het KANAAL van *GRONINGEN* naar *STROOBOS*, wederom is **OPENGESTELD.**

GRONINGEN, *De Staatsraad, Gouverneur voornd.*
6 Augustus 1849. RENGERS.

CHOLERA.

GRONINGEN, 9 Augustus. Sedert de laatste opgave, den 6den Augustus, tot heden zijn door de geneesheeren aangegeven door de Cholera aangetast 59, hersteld 46, overleden 24.

Namens de Plaatselijke Geneesk. Commissie:
W. C. VAN MESDAG,
Secretaris.

EGYPTE.

Te Smirna is den 23sten Julij berigt ontvangen van eenen vreesselijken brand, welke te Alexandrië het arsenaal met al zijn voorraad heeft vernield, waardoor aan den Staat een verlies is berokkend van 40 millioen piasters. De brand was op zes plaatsen te gelijk uitgebroken. Men zal strenge nasporingen in het werk stellen, daar men vermeent, de oorzaak aan kwaadwilligheid te moeten toeschrijven.

ZWITSERLAND.

De buitengewone zitting der Zwitsersche Bondsvergadering is den 1sten Augustus te Bern geopend. Zij heeft, na eene kennisneming van de maatregelen door de overheid in de zaak der vlugtelingen genomen, met eenparige stemmen de door den bondsraad bevolen oproeping van troepen goedgekeurd. — Van eene gewoonlijk goed onderrigte zijde verneemt men, dat die oproeping niet zoo zeer op grond van den toestand van Zwitserland tegenover het buitenland is geschied, — als wel omdat men *eene zamenzwering op het spoor is gekomen*, strekkende tot omverwerping van de tegenwoordige Bondsregering. — Die zamenzwering heeft vooral in de kantons Geneve, Waadt en Bern uitgebreide vertakkingen. Het plan zou zijn, geheel Zwitserland te hervormen in eene Socialistisch-democratische republiek. De leiders wilden zich van de Duitsche vlugtelingen bedienen, om hun plan ten uitvoer te brengen.

[Het is echter nog de vraag, of deze berigten wel geheel *juist* zijn.]

ITALIE.

ROME.

— De gewaagde togten van *Garibaldi* geven de Oostenrijksche troepen, die hem in de Apennijnen vervolgen, veel te doen; volgens de laatste berigten trok hij in de rigting van Rimini, eene stad aan de Adriatische zee.

— Maandag l.l. is in de Fransche Wetgevende Vergadering de Romeinsche zaak in behandeling gekomen. Men weet nu, „dat de Paus persoonlijk bereid is tot invoering van groote hervormingen, en dat de Fransche Regering die vordert en van dat verlangen niet zal afzien. Dit heeft de minister van binnenlandsche zaken zóó stellig verklaard, dat de Regering onder geen voorwendsel ooit kan terug treden."

Deze discussie en de stellige verbindtenis der Fransche Regering zal den Paus sterken tegenover zijn' aan 't oude gehechten hofstaat, — den Franschen Gezant tegenover de inblazingen van Spanje, Napels, enz.

VENETIË.

„*Venetië brandt op verschillende plaatsen!*" dat is de tijding, in den nacht van den 1sten Augustus te Triest, door de oorlogsstoomboot *Triëste* aangebragt, en die aldaar nu van mond tot mond gaat. — De Oostenrijkers wierpen onbemerkt batterijen op een der lagunen-eilanden, openden daarop het vuur en bragten de bommen midden in de stad.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 2 Augustus.

Volgens een berigt van den baron *Haynau* [dus een niet onpartijdigen berigtgever] uit het hoofdkwartier van den 30sten Julij, heerschte er onder het bestuur der Hongaren groote verdeeldheid. Men verzekerde, dat *Kossuth* hevige beschuldigingen had moeten hooren, en dat men besloten had aan *Görgey* de dictatuur op te dragen. Bij de nadering van het keizerlijk leger tegen Szegedin was *Kossuth* met zijn aanhang gevlugt naar Grootwardein, maar bij de nadering van *Paskewitsch* nog verder naar Gyula. Men verwacht, dat Szegedin eerstdaags ingenomen zal worden door *Romberg*, en dacht, dat de Hongaarsche regering naar Klausenburg zoude vlugten.

— Uit Zevenbergen wordt gemeld, dat den 23sten j.l. een corps Hongaren, 5000 man infanterie en 1000 ruiters sterk met 5 kanonnen, van daar een inval hebben gedaan door den bergpas Czebles in Moldavië; — dat de Russische troepen, in dat oord voorhanden, niet sterk genoeg zijn geweest, om hen tegen te houden, — en dat de in Jassy commanderende Russische generaal onmiddellijk versterking heeft verlangd.

[Of het doel der Hongaren is, proviand te verzamelen, eene afleiding te maken, of wel de Donau-Vorstendommen tegen Rusland in opstand te brengen, blijkt nog niet. Indien het den handelingen echter ernst mogt zijn, om zich in Moldavië te handhaven, kan deze inval, bij de bestaande betrekkingen tusschen Rusland en Turkije, belangrijke gevolgen na zich slepen.]

— De inneming van Szegedin door de Keizerlijke troepen wordt *bevestigd*, ofschoon ons deswege nog geene de minste bijzonderheden bekend zijn.

— Men kan zich eenigzins eene voorstelling maken van de woede, met welke de Hongaren onder aanvoering van *Bem* strijden, als men hoort, dat er bij het einde van een der laatste gevechten in Zevenbergen, tegen de Russen, werd bevonden, dat niet meer dan 18 man van een geheel Honveds-bataljon waren overgebleven.

FRANKFORT, 2 Augustus.

Het berigt van het ten uitvoer leggen van het doodvonnis van den in den Badenschen opstand betrokken Pruissischen hoogleeraar *Kinkel* (uit Bonn) heeft hier vooral daarom een hoogst treurigen indruk gemaakt, omdat men vreest, dat deze teregtstelling nog door vele andere zal worden gevolgd.

[De genoemde hoogleeraar was Pruissisch onderdaan; — heeft tegen de Pruissen gestreden, en is bij standregt veroordeeld. Volgens de laatste berigten schijnt echter dat doodvonnis nog *niet* te zijn voltrokken.]

— Op den 30sten Julij is het eerste Pruissische schip sedert den 13den April de Sond uitgeklaard. Drie dagen vroeger werden te Nijborg nog twee Hannoversche schepen gecondemneerd.

HAMBURG, 4 Augustus.

Het schijnt zich *niet* te bevestigen, dat de Pruissische opperbevelhebber den aftogt der Duitsche troepen heeft gestaakt.

— Het geschil wegens den loop der demarcatie-lijn in Sleeswijk is beslist. De Britsche gezant te Berlijn heeft zijn gezag in de schaal gelegd, en den strijd *in 't voordeel van Denemarken* uitgewezen.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 4 Augustus.

Bij de admiraliteit is tijding ontvangen van de Noordpool-expeditie, ter opsporing van sir *John Franklin*. Er is tot dus ver niet het minste spoor van *John* en de zijnen ontdekt, zoodat men voor geruimen tijd, tot dat het ijs minder belemmerend mogt worden, alle hoop op zijn wedervinden moet laten varen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Augustus.

Men leest in het „Regeringsblad," — *de Moniteur*, het volgende:

„De President der Republiek heeft op zijne reis in 't Westen van de bevolking levendige blijken ontvangen van gehechtheid aan de Republiek en aan zijn persoon. Deze reis was voorgesteld als het voorspel eener grondwetsschending, doch zij logenstraft die gedachten; de President heeft daarbij woorden gesproken, die eenen weldadigen weerklank door het land zullen hebben en de ongerustheid verdrijven, welke men door snoode kunstgrepen verspreidt. Elk erkent, dat een *coup d'état* het sein zou zijn des burgeroorlogs en eene regeringloosheid zou medeslepen, waarin Frankrijk misschien zou te gronde gaan. En toch worden zulke geruchten verspreid door snoodaards, die met Frankrijks rust en voorspoed een verfoeijelijk spel drijven."

[De toespraken door den President op zijne reis gehouden, waren uitnemend gepast en toonen een' scherpen politieken blik; zij voldoen *algemeen*. Het *Journal des Débats* zegt: „Men weet, dat wij geen bijzonder zwak hebben voor *L.* „*Napoleon*; maar wij moeten erkennen, dat de woorden, „die hij op zijne reis sprak, onze volle goedkeuring verdie„nen;" — en een blad van geheel verschillende kleur, *de Presse*, hetwelk den President *nimmer* spaarde, verklaart tevreden te zijn met hem en met het ministerie.]

— De Regering heeft officiëel doen tegenspreken de in omloop zijnde geruchten, als zou de heer *d'Harcourt*, als gezant bij den H. Stoel, zijn teruggeroepen.

— Er wordt veel gesproken van het beleefdheidsformulier, hetwelk de Keizer van Rusland, bij de officiële aankondiging eener gebeurtenis in zijne familie, jegens den President onzer Republiek gebezigd heeft. Men zegt, dat de Czaar in zijnen brief den eersten Ambtenaar der Republiek op de volgende wijze heeft aangesproken: „Aan onzen grooten en goeden vriend den heer *Napoleon Bonaparte!*" Hetzelfde formulier wordt aan het einde van den brief herhaald: „En hiermede, onze groote en goede vriend! bid ik God", enz.

— De heer *Morel*, een der beruchte commissarissen van *Ledru Rollin*, heeft zich uit de voeten gemaakt. Deze persoon, van beroep notaris te Gy, in het departement van de Haute Saône, heeft zich in die betrekking schuldig gemaakt aan misbruik van vertrouwen, en het verduisteren van hem toevertrouwde gelden.

— De heer *Lamartine*, wiens ziekte verergerd is, heeft zich genoodzaakt gezien aan de Wetgevende Vergadering een onbepaald verlof te vragen, ten einde zijne gezondheid te herstellen en zijn landgoed te verkoopen, om zijn vermogen te likwideren.

— Mevrouw *Lebrun*, beroemd wegens hare gehechtheid aan de Koningin *Marie Antoinette*, is in den ouderdom van 106 *jaren* te Dinan overleden. Zij was in het bezit van al hare vermogens. Van hare vijf overgebleven kinderen heeft het oudste reeds den ouderdom van 78 jaren bereikt.

— Dezer dagen had eene dame, die zeer net gekleed was en den titel van gravin *v. Wittembach* aannam, zich bij verscheidene vroedvrouwen vervoegd en deze belast haar een pas geboren kind te bezorgen. De policie hiervan onderrigt, spoorde de gewaande gravin op, die er juist in geslaagd was eene moeder, te Belleville wonende, over te halen haar kind af te staan voor den prijs van 3 francs. Het bleek uit het ingesteld onderzoek, dat hare opgegevene zwangerschap slechts geveinsd was, dat zij *Koenig* heette, eene boerendochter uit *Wittembach*, in Zwitserland, en de bijzit was van een rijken bewoner der provincie, dien zij naauwer aan zich wilde verbinden, door voor te wenden, dat zij moeder was. Zij is naar het depôt van de prefectuur van policie gebragt.

— Te Montmartre worden proeven genomen met een nachttelegraaf met electrisch licht, hetwelk op 10 uren afstands op de kusten van Gisors zigtbaar is.

Van den 6den. In den loop der zitting van heden heeft de minister van binnenl. zaken, *Dufaure*, een wets-ontwerp aangeboden, strekkende tot *opheffing van den staat van beleg van Parijs* en den omtrek.

NEDERLAND.

Eerste Kamer der Staten Generaal.

Zitting van den 6den Augustus.

In de zitting van heden is ingekomen een door de Tweede Kamer aangenomen wets-ontwerp betrekkelijk *de heffing der vuur-, ton- en bakengelden.*

Door de commissiën van rapporteurs voor de navolgende wets-ontwerpen is daaromtrent verslag uitgebragt, als:

1) over het wets-ontwerp tot regeling van het *inkomen der Kroon*;
2) over dat tot aanvulling van hoofdstuk 1 der *staatsbegrooting van* 1849;
3) over dat tot heffing van *provinciale opcenten in Noordbrabant*, en
4) over dat tot invoering der *Pharmacopoea Neerlandica* en *Nederlandsche Apotheek.*

Zitting van den 8sten Augustus.

De Eerste Kamer heeft, in hare zitting van heden, met algemeene stemmen *aangenomen* de volgende wets-ontwerpen: 1) tot regeling van het inkomen der Kroon; en 2) tot verhooging van Hoofdstuk I der Staatsbegrooting voor 1849 (inkomen der Koningin-weduwe).

Vervolgens zijn aan de orde gesteld de beraadslagingen over het wets-ontwerp tot regeling van het koloniaal batig slot. Daarover hebben reeds het woord gevoerd de minister van kolonien en de heer *van Beeck Vollenhoven.*

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van den 8den Augustus.

In de zitting van heden is ingekomen eene Koninklijke boodschap ten geleide van twee wets-ontwerpen, strekkende *tot inwisseling der zilveren speciën*, naar de wet van den 28sten September 1816 *Staatsblad* no. 50) gemunt, — en *tot het ontnemen van de hoedanigheid van standpenningen aan de gouden muntspeciën*, naar de wetten van den 28sten September 1816 en den 22sten December 1825 (*Staatsblad* no. 50 en 80) gemunt.

Ter kennis der Vergadering is gebragt, dat door de afdeelingen tot rapporteurs over het wets-ontwerp tot regeling van uitgaven ter zake van de openbaarmaking van het verhandelde in de zittingen der Staten Generaal zijn benoemd de heeren: *Poortman*, *Godefroi*, *Leclercq*, *Thorbecke* en *Fokker.*

De commissie van rapporteurs heeft haar algemeen verslag uitgebragt over het wets-ontwerp tot heffing eener belasting tot dekking van het tekort over 1849 en de beraadslagingen over het wets-ontwerp zijn vastgesteld op Maandag, den 13den Augustus, des voormiddags te 11 uur.

'S GRAVENHAGE, 6 Augustus.

Z. M. heeft den generaal-majoor *C. Nepveu*, chef van den generalen staf van het leger, in den adelstand verheven, met den titel van baron.

Van den 8sten. Wij vernemen, dat Z. M., na te hebben gehoord het advies van den ministerraad, en beschikkende op het verzoek om ontslag, aan H.D. door den minister van justitie ingediend, zou hebben goedgevonden, dat verzoek voor alsnog niet in te willigen, maar de waarneming der betrekking van den heer *Wichers* tijdelijk en in afwachting van Zr. Exs. gehoopt herstel, op te dragen aan den heer *Lightenvelt*, minister van buitenlandsche zaken.

— Aan Z. Exc. den minister van Staat, gouverneur van Gelderland, *Schimmelpenninck van der Oije*, heeft Z. M. eervol ontslag verleend als kanselier der Militaire Willemsorde en der orde van den Nederlandschen Leeuw, onder dankbetuiging voor zijne in die betrekking bewezene diensten.

— Van wege het departement voor de zaken der Hervormde kerk, enz. is eene circulaire aan de leeraars der Protestantsche gemeenten uitgevaardigd, om, ter zake van de in dit Rijk heerschende Cholera een bededag te houden, en wel op Zondag, den 26sten Augustus aanstaande.

— Men verneemt, dat de zee-officier *Jansen* benoemd is tot adviseur voor handel en nijverheid bij het departement van koloniën.

AMSTERDAM, 7 Augustus.

De reusachtige olifant in de diergaarde van het Zoölogisch genootschap *Natura Artis Magistra* is, nadat vroegere pogingen om hem door rattenkruid en Pruissisch zuur te dooden mislukt waren, heden in den vroegen ochtend door een welbestuurd geweervuur moeten doodgeschoten worden. De herhaling zijner vlagen der zoogenaamde bronswoede en het afrukken der beugels, waarmede het dier in zijn hok bevestigd was, schijnen dezen maatregel noodzakelijk gemaakt te hebben. Voorshands verhangt men zich, dat dit besluit tijdig genoeg ten uitvoer is gelegd, en niet, gelijk uit andere diergaarden bekende gevallen, eerst menschenlevens heeft moeten kosten.

UTRECHT, 6 Augustus.

Men bespeurt hier en daar in onze provincie eene ziekte, althans eene sterfte, onder het tamme gevogelte, kippen, ganzen en eenden, waarin sommige gelijkheid met de cholera meenen aan te treffen. Het ware welligt van eenig belang, dat daaromtrent bepaalde berigten werden ingewonnen en nasporingen werden gedaan. (*Nederl.*)

ZALT-BOMMEL, 6 Augustus.

Bij de stemopneming, die op heden alhier heeft plaats gehad, is gebleken, dat in het geheel zijn uitgebragt 537 stemmen, waarvan 279 op den heer *W. J. van Hoytema*, lid van het hoog militair geregtshof te Utrecht; zoodat genoemde heer is benoemd tot lid der Tweede Kamer, in plaats van den heer *E. W. van Dam van Isselt.*

LEIDEN, 7 Augustus.

De arrondissements-regtbank alhier heeft, in de zaak van diakenen der Hervormde gemeente en burgemeester en wethouders aldaar, gedaagden wegens gewelddadige ontzetting uit het Huiszittenhuis op den 3den Julij 1848, bepaaldelijk op grond, dat het Huiszittenhuis van ouds is geweest en steeds is gebleven eene openbare instelling, door de stedelijke overheid alleen beheerd en gecontroleerd, en alzoo burgemeester en wethouders ten dien opzigte hebben gehandeld binnen den kring en de grenzen hunner wettige bevoegdheid, waarover aan de regterlijke magt geen oordeel toekomt, — zich *onbevoegd verklaard* om van den door de diakenen ingevoerden eisch kennis te nemen, en *deze* in hun privé *veroordeeld in de kosten van het proces.*

ASSEN, 6 Augustus.

Onder de inkomsten, welke de Staat ten kantore van registratie te *Meppel* trekt, behooren vele domeinpachten, afkomstig uit het voormalig rijke kapittel *St. Pieter* te Utrecht. Vele der pachtschuldigen waren in den laatsten tijd nalatig en weigerachtig geworden de pachtschuld te voldoen. Inmiddels zijn er onderhandelingen aangeknoopt, om die pachtschuld bij transactie af te doen. Men verneemt echter thans, dat het Rijks bestuur zwarigheid heeft gemaakt die pachtschuld, in voegen aangeboden, voor lageren prijs te doen afkoopen dan den aangenomen maatstaf van vijftienmaal de opbrengst, en diensvolgens nieuwe voorschriften heeft gegeven voor eene meer algemeene invordering in deze provincie van den achterstand door regtsmiddelen in overeenstemming met de laatstelijk aangenomen jurisprudentie bij den Hoogen Raad.

GRONINGEN, 9 Augustus.

Dingsdag morgen had wederom de gewone vergadering van Provinciale Staten plaats; in dezelve waren aanwezig 28 leden, absent de heeren ALBERDA VAN MENKEMA, ALBERDA VAN EIKENSTEIN, VAN PANHUYS, O. J. QUINTUS, SICCAMA VAN SLOCHTEREN, D'AULNIS DE BOUROUILL en FRUITIER. Na het voorlezen der notulen, werd het nieuw gekozen lid JAN PIETERS MULDER door den Griffier binnengeleid, en legde de gebruikelijke eeden af in handen van den heer Staatsraad Gouverneur.

De voorstellen aangaande veranderingen in het ontwerp der gemeentewet te maken, zijn de volgende:

Art. 63. In alinea 2 te lezen, op voorstel van den heer RENGERS, *elkander*, in plaats van „zich." Algemeen aangenomen.

Art. 64. De heer OFFERHAUS stelde voor, den tekst der gemeente-wet te behouden in plaats van de door de Commissie gemaakte verandering, welk voorstel met 3 tegen 26 stemmen verworpen werd.

Art. 65. De heer DE HAAN dacht, dat het beter ware, aan de burgemeesters de vrijheid niet te laten van buiten de gemeente te wonen, met uitzondering wanneer een en dezelfde persoon burgemeester van meerdere gemeenten is; hij stelde daartoe voor, dit artikel dienovereenkomstig te wijzigen. Wordt met 24 tegen 5 stemmen aangenomen.

In het opschrift van afdeeling III verlangt de heer CREMERS de lezing: *Gemeentebesturen* te behouden; hetwelk algemeen aangenomen wordt.

Art. 66. Het voorstel van den heer DE HAAN, om den tijd van zitting in den raad gelijk te stellen met dien in de Staten, en in plaats van 8 jaren, te lezen 6 jaren en voor „telken vier jaren" *telken drie jaren*, en het jaar 1854 te veranderen in 1853, — wordt met 18 tegen 11 stemmen aangenomen.

In verband hiermede, moet in art. 36 — waarop men door den heer MODDERMAN werd opmerkzaam gemaakt — eveneens „telken drie jaren" gelezen worden.

Art. 67. Na eenige discussiën, wordt ook de tijd van zitting voor de Wethouders verkort en eveneens gesteld op zes, in plaats van acht jaren; met 23 stemmen voor en 6 tegen.

Art. 68. Op voorstel van den heer CREMERS, wordt de bijvoeging achter dit artikel van de woorden: *zonder dan wederom door den raad te kunnen worden benoemd*, met 19 tegen 10 stemmen aangenomen; terwijl de vraag, welke de heer MODDERMAN wenscht dat zal worden gedaan: of het niet noodzakelijk is, den termijn van schorsing te bepalen? met 23 tegen 6 stemmen wordt aangenomen.

Art. 69. De laatste alinea der bijvoeging door de commissie: „Elke kennisgeving geldt als ontslag; geen ontslag gaat in voor twee maanden na de kennisgeving", — wordt op voorstel van den heer CREMERS dadelijk achter de eerste paragraaf gevoegd, als slaande alleen op raadsleden, daar burgemeester en wethouderen niet door eenvoudige kennisgeving hun ontslag kunnen nemen.

Art. 70. Wordt met de door de commissie voorgestelde verandering aangenomen.

Art. 71. Blijft eveneens geroijeerd.

Art. 72. De heer QUINTUS stelt voor, om in plaats van de invoeging der commissie te lezen: „*na gehoord te hebben den gemeenteraad;*" hetwelk met 19 tegen 10 stemmen aangenomen wordt. Daar echter dit art., aldus verbeterd, in strijd zou zijn met art. 36, wordt dat art. ook veranderd en leest men nu in hetzelve: *op last van Gedep. Staten, na gehoord te hebben den gemeenteraad.*

Art. 73—77. Worden behouden gelijk zij zijn.

Art. 78 wordt aangenomen met de daarin door de commissie gemaakte veranderingen.

Art. 79. Het voorstel der heeren VAN ITTERSUM en OFFERHAUS, om in de bijvoeging door de commissie de woorden: „tenzij de Raad met ⅔ zijner tegenwoordige leden besluit, die benoeming zelf te doen", te roijeren, wordt met 19 tegen 10 stemmen verworpen. — Het amendement van den heer VAN IMHOFF, om het slot dier bijvoeging aldus

te wijzigen: „de Burgemeester kan, ook wanneer hij geen lid van den Raad mogt zijn, tot voorzitter van elke commissie worden benoemd," wordt met algemeene stemmen aangenomen.

Op het voorstel van den heer BACKER, om te lezen: „Hij benoemt uit den Raad de Commissiën hetzij tot onderzoek en behandeling, hetzij tot uitvoering eener zaak," enz., keurt de heer MODDERMAN het beter, dit alles weg te laten en eenvoudig te lezen: „hij benoemt de Commissiën uit den Raad, tenzij deze met ⅔ zijner tegenwoordige leden," enz.; dit wordt aangenomen.

Art. 80. De heer CREMERS stelt voor, indien de stemmen mogten staken, en er geene volstrekte meerderheid is, art. 50 en 52 hierop van toepassing te brengen, en dus het lot te laten beslissen.

Art. 81. In de verandering der Commissie moet gelezen worden: „bij afwezigheid van Wethouderen," in plaats van: „bij gebreke van," enz.

Op voorstel van den heer LOHMAN, wordt gelezen: „In geval van dringende noodzakelijkheid in art. 78 bedoeld, zal bij het staken van stemmen in zoodanige vergadering aan den burgemeester en, wanneer hij geen lid van den raad is, aan den oudsten der tegenwoordig zijnde wethouderen enz. — eene beslissende stem behooren."

Art. 82. Wordt behouden.

Art. 83. De heer QUINTUS acht de bepaling aangaande het vooraf publiek maken der te behandelen onderwerpen, door de commissie voorgesteld, onnoodig en in de uitvoering niet altijd mogelijk.

De heer MODDERMAN is tegen het geheele artikel zoo als het is met het beginsel van openbaarheid en de daartegen weder inloopende bepalingen, en stelt dus voor, dit geheele artikel in substantie aldus te lezen: *De raadsvergaderingen moeten in het openbaar gehouden worden. In zoodanige gevallen echter, waarin, ter voorkoming van gewigtige ongelegenheden, het noodig mogt zijn, of wanneer de kieschheid, het belang der openbare rust en orde of eenige andere omstandigheid het vordert, zal de vergadering kunnen besluiten, de zitting met gesloten deuren te houden:* — op de wijze, aangenomen bij art. 96 der Grondwet. Wordt algemeen aangenomen.

Art. 84. Wordt behouden gelijk het is.

Art. 85 De bepalingen aangaande het lezen en arresteren der notulen door eene andere vergadering dan die waarin zij gehouden zijn, worden door de heeren CREMERS en QUINTUS afgekeurd en andere daarvoor in de plaats gesteld, die echter verworpen worden, daar men zich aan de door de commissie gemaakte verbetering houdt. De bijvoeging: „in de aanteekeningen wordt melding gemaakt, of de vergadering met opene dan met geslotene deuren heeft plaats gehad", wordt op voorstel van den heer v. ITTERSUM weggelaten, dewijl zij bij de nu gemaakte bepalingen in art. 83 onnoodig geworden is.

Art. 86. In alinea 1 wordt „gemeentebestuur" behouden voor de voorgestelde verandering in „gemeenteraad", — terwijl op voorstel van den heer RENGERS, in plaats van „tegenwoordig te zijn bij het beraadslagen over onderwerpen," enz., gelezen wordt: „tegenwoordig te zijn bij het beraadslagen en *besluiten* over onderwerpen," enz.

Hierop werd de vergadering opgeheven en de eerstvolgende bepaald op heden Donderdag te 10 uur.

Zitting van den 10den Augustus.

In deze vergadering waren tegenwoordig 19 leden. Absent de geheele landelijke stand, behalve de heer AALFS. — Wijders absent de heeren ALBERDA VAN MENKEMA, ALBERDA VAN EKENSTEIN, VAN PANHUYS, O. J. QUINTUS, SICCAMA VAN SLOCHTEREN en DE MAREES VAN SWINDEREN.

Op verzoek van den heer Staatsraad Fouverneur werd bij monde van den heer SICCAMA rapport uitgebragt van de commissie tot onderzoek van het belang der betrekking van archivarius.

Deze betrekking is in het jaar 1824, bij een Kon. besluit ingesteld en daaraan verbonden eene som van *f* 1000 uit 's Rijks kas voor 5 jaren, welke som tot 1830 is verleend. Sedert 1825, is mede uit de prov. en sted. kas, jaarlijks de som van *f* 500 uitbetaald, welke sedert 1832 op *f* 1000 gebragt is. Door de benoeming van den heer FEITH, in 1839 tot raadsheer, verviel de uitbetaling dezer bezoldiging, maar werd daarvoor jaarlijks *f* 600 op de begrooting gebragt, ter belooning van den heer H. O. FEITH, JR., die op het archief werkzaam was, om zijnen vader behulpzaam te zijn in het regelen en rangschikken der stukken. De commissie adviseert, geen gevolg te geven aan het eerste punt der voordragt, om den archivarius te roepen tot verantwoording en hem rekenpligtigheid op te leggen, eerstens, omdat de beide Archivarii reeds zijn overleden, en ten anderen, omdat die daartoe ook niet verpligt zouden zijn.

Wat het nut dezer betrekking aanbelangt: zoowel voor de beoefening der Vaderlandsche geschiedenis, waarvan ook die der enkele gewesten een deel uitmaakt, als ook in 't bijzonder tot het leeren kennen van instellingen die geheel aan dit gewest eigenaardig zijn, als daar zijn wateringen, zijlvestenijen enz., is dezelve van groot gewigt.

Eindelijk, omtrent den tegenwoordigen toestand van het archief is eene subcommissie door den heer FEITH ingelicht en heeft deze bevonden, dat men sedert de oprigting van hetzelve zoo ver is gevorderd, dat in den laatsten tijd daarbij een munt- en zegelkabinet gevoegd is; dat in korten tijd alles geregeld zal zijn, zoodat men tot de uitgave der charters, oorkonden en dergelijke stukken zal kunnen overgaan. De commissie adviseert dus uit dit alles, om deze betrekking, van wier groote waarde iedereen overtuigd moet zijn, in bescherming te nemen en zoo spoedig mogelijk in derzelver wedervervulling te voorzien, met voorbeding, dat de archivarius jaarlijks een verslag aan Ged. Staten inlevere. Wordt in advies gehouden en ter griffie gedeponeerd.

Vervolg op de beraadslagingen over de gemeentewet.

Art. 87. Op voorstel van den heer QUINTUS, wordt de tekst van de conceptwet behouden in plaats van de verandering der Commissie, welke, gewijzigd door den heer VAN ITTERSUM, nu gelezen wordt: *Op voordragt van den gemeenteraad, kan door Gedeputeerde Staten, aan den Raad eene jaarlijksche som voor presentiegeld worden toegestaan.*

Art. 88. Blijft behouden.

Art. 89—91. In deze artt. was men het oneens of men moest lezen: „Gedeputeerde Staten" of wel „de Staten"; werd echter door den heer VAN IMHOFF opgemerkt, dat men overeenkomstig de grondwet „de Staten" moest behouden; daar dit echter vele moeijelijkheden opleverde, had de Commissie gemeend, dat dienaangaande bij de vervaardiging der Wet op de Provinciale Staten nadere bepalingen moesten worden gemaakt.

Art. 90. Blijft behouden.

Art. 91. In no. 5 wordt op voorstel van den heer QUINTUS, ter wijziging van dat van den heer HORA SICCAMA, de lezing:

„Het voeren van regtsgedingen van wege de gemeente, voor zoo verre dezelve niet betreffen invorderingen van verschuldigde huren, renten of pachten," aangenomen.

De heer MODDERMAN wenscht te roijeren in no. 1 en 4, „de geregtigheden" als zonder eenige beteekenis. Aangenomen.

Art. 92. Op voorstel van den heer VAN IMHOFF, neemt men aan, om de Regering opmerkzaam te maken op de noodzakelijkheid eener bepaling, waarbij aan de gemeentebesturen de bevoegdheid worde verleend om zich den toegang te openen tot de huizen en erven der ingezetenen, ten einde oogenblikkelijk maatregelen van voorzorg te kunnen nemen. — De voorgestelde verandering, of men lezen moet „Staten" of „Gedep. Staten" wordt verworpen en houdt men zich aan het voorstel der commissie om alleen te lezen „de Staten;" ook het voorstel van den heer MODDERMAN om in de 3de paragraaf te roijeren de woorden „ten ware dat berigt de mededeeling bevat, dat de zaak aan Onze beslissing is onderworpen" wordt met 11 tegen 8 stemmen verworpen; doch wordt verzocht aanteekening te houden van het gevoelen der minderheid.

Art. 93. Het door den heer CREMERS voorgestelde, om de aandacht der Regering op het laatste gedeelte van dit art. te vestigen en voor het woord „*bezeten*" een ander te bezigen, is met 16 tegen 3 stemmen verworpen.

Artt. 95 en 96. Overeenkomstig de commissie aangenomen. In art. 96 is op voorstel van den heer CREMERS het woord *geregtigheden* geroijeerd.

Art. 97. Zonder verandering aangenomen.

Art. 98. Aangenomen de volgende redactie door de commissie voorgesteld: *De Burgemeester is belast met het houden der registers van den burgerlijken stand. Op zijn verlangen kan dit ook door den Raad aan een of meer van deszelfs Leden worden opgedragen, met of zonder belooning.*

Art. 99. De door de commissie geroijeerde 2de paragraaf blijft, wegens de opmerkingen van den heer CREMERS, behouden.

Art. 100. De heer MODDERMAN stelt voor, in alinea 1 het woord „*instellingen*", door de commissie veranderd in *gestichten*, te behouden, als zijnde het eerste woord meer algemeen. Na eenige woordenwisseling aangenomen. Dezelfde meent, dat in dit art. vele overtollige zinsneden voorkomen; er worden mitsdien op zijn voorstel daarvan geroijeerd: 4de alinea, de geheele eerste zinsnede; 5de alinea, laatste periode: *voor zooverre* enz.; terwijl de door de commissie aan het einde van dit art. gemaakte aanmerking in een afzonderlijk artikel aan het slot dezer afdeeling zal worden gebragt.

Art. 102. De heer MODDERMAN vereenigt zich met het in margine aangehaalde gevoelen der commissie. Ook hij houdt het er voor, dat geene koninklijke besluiten de gemeentebesturen mogen noodzaken, hoewel tegen overtuiging, terug te treden van eens genomen besluiten, en wenscht derhalve, in plaats van alinea 3 en 4 in dezen zin eene andere redactie te zien opgenomen, die met 17 tegen 2 stemmen word aangenomen.

De heer CREMERS wenscht al wat op de uitvoering van wetten betrekking heeft uit deze artt. over te plaatsen bij de volgende afdeeling. Wordt verworpen. — De volgende zitting op Zaturdag morgen, te 10 uur.

— Gisteren morgen tusschen acht en negen uur is alhier brand ontstaan in het achterhuis van den koemelker E. K. DIJK, wonende buiten het Kleine Poortje, even buiten deze stad. — Hoewel dit ongeval niet door blazen van het brandhoorn en het luiden der klok aan de ingezetenen werd verkondigd, bevond zich echter in weinige oogenblikken tijds het geheele brandwezen dezer stad op de plaats des ongevals en was dadelijk alles in volle werking, hetwelk ook de gelukkige uitkomst heeft opgeleverd, dat het woonhuis met de zich daarin bevindende goederen en de daaraan belendende gebouwen zijn behouden gebleven, maar is de daaraan onmiddellijk verbondene groote schuur en stalling, lang 64 en breed 50 voeten, met al de boeren-, kern- en melkgereedschappen, 1 zwijn (big) van pl. m. 70 ℔, eene groote partij turf en wol eene prooi der vlammen geworden, terwijl ruim 80 voeren hooij, ter waarde van meer dan *f* 1000, voor het grootste gedeelte is vernield. De schade, hierdoor veroorzaakt, mag dus vrij aanzienlijk genoemd worden. De behuizing en schuur zijn verwaarborgd in de Groninger Brandwaarborg-maatschappij, voor eene som van *f* 3000. — De oorzaak van dezen brand wordt toegeschreven aan het broeijen van het hooi. — De brandspuiten, welke voor eenigen tijd eene groote verbetering hebben ondergaan, zoo door de herstelling der ouden, als den aankoop van nieuwen, hebben volkomen aan het doel beantwoord en is de deugdzaamheid hiervan ten volle bewezen.

— Men verneemt, dat er dit jaar, van wege de commissie tot de feestvieringen van den 28sten Augustus, uit hoofde van de Cholera, geenerlei openbare vermakelijkheden zullen plaats hebben. Men vertrouwt echter, dat de leeraars der onderscheidene gezindten op den Zondag, die den 28sten zal voorafgaan, in hunne gebeden en dankzeggingen de groote redding onzer stad in 1672, volgens aangenomen gebruik, ook nu wel zullen willen gedenken.

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

DOEZUM, 5 Augustus.

Heden had alhier eene treffende en aandoenlijke plegtigheid plaats. Onze geachte en geliefde onderwijzer JAKOB HAATJES SMID, die gedurende meer dan de helft eener eeuw als zoodanig, eerst te Midwolda, en de laatste 47 achtereenvolgende jaren alhier, met ijver en naauwgezetheid werkzaam was, — zag zich heden, op het daartoe door hem gedaan verzoek, wegens het klimmen zijner jaren, het eervol ontslag aangeboden uit die gewigtige betrekking, terwijl hij daarin opgevolgd wordt door zijnen schoonzoon J. G. T. BEERDA, als zoodanig benoemd in zijne plaats. Onze leeraar maakte van die gelegenheid gebruik, om deze gebeurtenis tot stichting en opbouwing der gemeente aan te wenden. Naar aanleiding van *Spreuken* 16: 31, sprak hij in eene eenvoudige en hartelijke rede, in de namiddag-godsdienstoefening van heden, over: het voorregt van eenen hoogen ouderdom en over het leven, dat voorafgaan moet, indien de ouderdom een voorregt zijn zal. Deze rede werd zoowel door den grijzen onderwijzer, die heden voor de laatste maal de gemeente voorging in het aanstemmen van het gewijde lied Gode en den Verlosser tot eere, — als ook door de buitengewoon talrijk opgekomene schare met aandoening en stichting aangehoord.

Na geëindigde godsdienstoefening begaven zich eenige belangstellende vrienden en voormalige leerlingen naar de woning des onderwijzers. Eenige hunner hadden zich vereenigd, om hunnen waardigen vriend bij deze gelegenheid een blijk hunner achting aan te bieden. Eene daartoe benoemde commissie overhandigde alzoo den feestvierenden grijsaard een keurig en sierlijk geschenk in zilver, met eene toespraak bij monde van een der leden dier commissie. Vervolgens overreikte een der kerkvoogden namens collatoren der kosters- en voorzangersplaats alhier, met eene gepaste aanspraak, het eervol ontslag aan den afgetreden en de benoeming aan den nieuw aangestelden onderwijzer. Daarop volgden gelukwenschende toespraken: van den predikant, van den voorzitter der plaatselijke schoolcommissie, die in vollen getale aanwezig was, van den heer burgemeester dezer gemeente, en vervolgens van alle aanwezigen. Met diepe aandoening ontving de waardige grijsaard al deze blijken van vriendschap en achting, als zoo vele tolken der dankbaarheid van de gemeente, tot welker opbouwing hij, tot aan den avond zijns levens, met ijver en lust heeft bijgedragen. Mogt de nu ingetreden rust hem genoegelijk zijn als de voorsmaak van de heerlijke rust, die den getrouwen dienstknecht wacht en de sierlijke kroon der grijsheid, die nu zijne slapen siert, eenmaal verwisseld worden door datgene, wat den moedigen strijder is weggelegd: de kroon der overwinning!

HOLWIERDA, 7 Augustus.

De ziekte onder de aardappelen is, sedert het invallen van den regen, zich op eene verontrustende wijze beginnen te vertoonen, hoewel gelukkig tot nog toe niet geheel tot den knol doorgedrongen. Onder de vroegrijpe had men zeer smakelijke.

Het koolzaad belooft een goed beschot, naar advenant van het gewas.

Door de commissie, te Haarlem, belast met het afnemen van het Staats-examen, zijn den 6den Augustus *twaalf* jongelieden geëxamineerd en daarvan *negen* toegelaten, — den 7den *dertien* geëxamineerd, waarvan *negen* toegelaten.

De tentoonstelling van voortbrengselen van Inlandsche Nijverheid te Delft werd j.l. Zondag gesloten, nadat het getal bezoekers in het geheel 34,725 (buiten de geabonneerden) en de dag van Zondag alléén 3,642 had opgeleverd. — HH. MM. de Koning en de Koningin, de Koningin-Moeder en Prins en Prinses FREDERIK DER NEDERLANDEN hebben, door het nemen van een aanzienlijk getal loten, van hunne belangstelling doen blijken. — De trekking der voor de uitloting aangekochte voorwerpen zal over 14 dagen plaats hebben. De lijst dezer voorwerpen zal spoedig worden gedrukt en verkrijgbaar gesteld. — Men verneemt, dat bijna 11,000 loten, à *f* 3 ieder, zijn geplaatst.

Op den 3den dezer had te Kampen de verloting plaats der voorwerpen, die aan de commissie voor de noodlijdenden door den brand te Grafhorst zijn ingezonden.

De gedebiteerde loten bedroegen het aanzienlijk getal van 3360, terwijl de ontvangst voor de bezigtiging der tentoonstelling circa *f* 150 beloopt. Dit geeft eene bruto ontvangst van circa *f* 3500.

De ziekte aan de aardappel-plant was ook dit jaar sedert geruimen tijd, op verschillende plaatsen, doch in een zoo ligten graad waargenomen, dat dit geene de minste bekommering baarde. In deze en in de vorige week is die ziekte evenwel, in de eene streek meer in de andere minder, doch over het algemeen derwijze toegenomen, dat zij niet alleen aan de hoedanigheid, maar ook aan de hoeveelheid van den oogst aanmerkelijk zal schaden. Gelukkiglijk verneemt men van allerwegen in het Rijk, dat eene ongewone menigte akkers dit jaar met aardappelen bepoot zijn, en dat het gebleken is, dat de plant meer dan gewoonlijk beladen is; ware dit niet zoo, dan zou de ziekte, meer dan thans, ongerustheid baren. *(Handelsblad.)*

Dezer dagen is door eenige verveeners, woonachtig te Smilde, een adres aan de Tweede Kamer ingediend, waarin zij hunne onuitsprekelijke blijdschap te kennen geven over het voornemen der Regering, om *de belasting op de brandstoffen af te schaffen.*

De Leidsche Afdeeling der *Nederlandsche Maatschappij van Nijverheid* heeft, op het rapport der commissie voor de beoordeeling der wol, besloten: voor de wolmarkt gehouden op den 26sten, 27sten en 28sten Junij j.l. geene der uitgeloofde medailles toe te kennen, en wel 1) om dat *voor de hoeveelheid*, geen der *wolproducenten* 1000 Ned. ℔ heeft aangevoerd; — 2) om dat *voor de hoedanigheid*, gevolgelijk ook gemelde hoeveelheid ontbrak, — 3) om dat *geen der koopers* de vereischte hoeveelheid heeft aangekocht; — 4) omdat de wol, *door croisering* veredeld, de bekrooning onwaardig was.

De commissie geeft aan het slot van haar rapport de volgende wenken:

a. Dat elk wolproducent de eigenschappen moet kennen van die wol, welke door de fabrikanten het meest wordt gezocht; zij toch verlangen wol, die fijn, kloek, breed van stapel en blank is;

b. Hij moet, wanneer hij zich op de veredeling door croisering toelegt, vooral zorgen, dat ze de bovengenoemde eigenschappen behoudt, dan alleen kan voor hem daaruit voordeel ontspruiten; want het verlies van gewigt, bij de verfijning der wol door croisering onvermijdelijk, moet althans vergoed worden door den hoogeren prijs, dien hij noodwendig bedingen moet;

c. Vorme hij zich geen verkeerd denkbeeld, dat hij *alléén* schapen van vreemd ras hebben moet, om de wol te veredelen, want niet zelden zijn deze de oorzaak, dat de Rijnwol hare eigenaardige hoedanigheid verliest. Waarom niet bij voorbeeld zich schapen van goed Friesch ras aangeschaft, en die gecroiseerd met die schapen, welke hij gewoon is van Texelsch ras tot zijne kudde te verkiezen?

d. Vergete hij niet, dat tot elke wolveredeling in de eerste plaats goede weidegronden noodig zijn, en de schapen met zorg moeten behandeld worden;

e. Zorge hij de vliezen beter en vaster op te maken, opdat ze bij de minste behandeling niet losraken en scheuren, tot schade van den verkooper en kooper.

De bevolking in de koloniën der Maatschappij van Weldadigheid beliep op den 1sten Julij als volgt: in de gewone koloniën 2541; Ommerschans 2541; 1ste gesticht Veenhuizen 1904, 2de gest. 1900, 3de gest. 1949, Wateren 75, ambtenaren en gezin 631, totaal 11,541. Door het plaats gehad hebbende jaarlijksch ontslag is de bevolking in het 2de vierendeel jaars met 381 verminderd, als beloopende het totaal op den 1sten April 11,922.

Bij de Nederlandsche marine is al weder een stap voorwaarts gedaan. Velen zullen zich herinneren, dat door den minister eene proeve is genomen met het verminderen van het jenever-rantsoen op 's lands schepen. Eenige vaartuigen, voor een paar jaren naar de Oost en West bestemd, hebben de reis volbragt, terwijl slechts één oorlam daags, in plaats van twee, aan equipaadje werd uitgereikt. Deze proef heeft zoo goed voldaan, dat sedert Januarij j.l. op 's lands vloot algemeen de maatregel is ingevoerd, om slechts ééns daags 0.05 kan, dat is een klein glaasje, jenever aan het volk te schenken, terwijl in plaats van de andere helft, die zij vroeger kregen, nu 2 looden koffij met 1½ lood suiker wordt uitgedeeld. *(Volksvriend.)*

In 't laatst der maand Julij, omstreeks den 30sten, is het water in het Haarlemmer-meer, hetwelk thans wordt drooggemaakt, aan de Oude-Wetering gepeild op één el en 50 n. duimen beneden A. P. Men heeft dus in den loop der maand Julij twaalf n. duimen op de geheele oppervlakte gewonnen, en men bespeurt ook reeds eenig strand aan de binnenzijde van den ringdijk. Plasregens en ook stilstand van een der werktuigen, ten gevolge van onvoorziene gebeurtenissen, zijn welligt als de oorzaken aan te merken, dat men niet zooveel als in den loop van de maand Junij heeft kunnen vorderen. In de laatste dagen van de afgeloopene maand Julij kan de verhoogde boezemstand van Rijnland eenige vertraging hebben te weeg gebragt, en eene dergelijke vertraging, in dit jaargetijde, zoude eene krachtige beweegreden opleveren, om, ook in het belang der onderneming zelve, niet langer te dralen met de vestiging van eene tweede boezem-opmaling.

Men berekent, dat, na de sluiting van de ringvaart, het water in het meer 87 n. duimen of daaromtrent is gedaald.

Voor twee jaren werd er reeds melding gemaakt, hoe eenige Nederlanders zich verbonden hadden, om onder gemaakt contract met de Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij te Rotterdam, zich naar Rusland te begeven, en wel bepaaldelijk naar de stad Rybinsk, aan de Wolga, om aan de Wolga-Stoomboot-Maatschappij, onder directie van den heer RÖNTGEN aldaar, als scheepstimmerlieden ten behoeve van Rusland werkzaam te zijn, van welke taak onze landgenooten zich met eer hebben gekweten, waarna de meesten hunner weder in het vaderland zijn teruggekeerd. Twee van hen echter werden uitgenoodigd, om naar een ontworpen plan, van Rotterdam opgezonden, eene stoomboot naar de Hollandsche manier, voor particuliere rekening in de stad Balagna, zijnde circa 150 uren verder dan Rybinsk, te bouwen; daartoe werden JOHANNES SNELLEMAN, als bouwmeester, en JAN WESSELS, als machinist gekozen. Zij namen die moeijelijke taak op zich en den 1sten September l.l. werd de kiel gelegd. De geheele stoomboot was met 30 Russische werklieden den 28sten April l.l. voltooid, en werd daarop met de gebruikelijke plegtigheid der geestelijkheid, enz. te water gelaten; deze boot voldeed in alle opzigten zoo zeer, dat éénparig uit duizende monden, het: „*Eere aan de Nederlanders*" weêrgalmde; terwijl de bouwmeester en machinist op eene plegtige wijze werden bedankt en de treffendste blijken van erkentelijkheid ondervonden.

Zoo werd door Nederlanders in Rusland nog eens de roem verkregen, dien PETER I, Keizer van Rusland, voor anderhalve eeuw, tijdens zijn verblijf hier te lande, reeds zoo begeerig voor zijne onderdanen zocht. En wij danken onze landgenooten, waarvan de bouwmeester reeds in de afgeloopene week is teruggekeerd, en ook de machinist spoedig te wachten is, dat zij den ouden vaderlandschen roem in den vreemde op eene zoo waardige wijze hebben gehandhaafd. *(N. R. C.)*

Als niet zoo alledaags voorkomende, meldt men, dat gisteren (Woensdag) te Schiedam het huwelijk is voltrokken geworden van een jeugdig paar, dat te zamen niet minder dan 150 jaren telt. De bruidegom 86 jaren bereikt hebbende, zoo berekene men zelf den leeftijd der jeugdige bruid.

Een merkwaardig feit, in den handel van Engeland op dit oogenblik op te merken, is de buitengewone vermeerdering, die dit jaar in den uitvoer van katoen-fabrijkaten plaats had. De uitvoer van bonte en gedrukte katoenen bedroeg gedurende de zes eerste maanden van 1849, 196,395,897 yards.

België ontving daarvan in de zes eerste maanden van 1848, 379,099 yards en in de zes eerste maanden van 1849, 1,347.695 yards bonte en gedrukte katoenen.

Naar *Holland* zijn uitgevoerd in de zes eerste maanden van 1848, 6,451,556 yards, en gedurende denzelfden tijd van dit jaar 7,449,790 yards.

De uitvoer van katoenen garens in de zes eerste maanden van dit jaar, gaat den uitvoer van het vorige jaar met 11,832,091 ponden te boven. Vooral in de verzendingen naar België, *Holland* en de Hanzesteden laat deze vermeerdering zich opmerken.

[De handels-statistiek van Groot-Brittanie over het eerste halfjaar van 1849 bewijst een grooten vooruitgang van de onderscheiden takken der nationale werkzaamheid, niet alleen in vergelijking met 1848 maar ook met de vroegere jaren.]

De nieuwe Onderkoning van Egypte, ABBAS-pacha, tracht den doorvoer uit Europa naar Indië door Egypte te bevorderen. Hij heeft voor 394,750 frs. de voltooijing van een straatweg van Caïro naar Suez door de woestijn aanbesteed. Er zal eene omnibusdienst worden opgerigt onder bestuur van HERIDAN-pacha, een man vol ijver en geestkracht.

In het Engelsche Parlement is, — zoo als door ons is medegedeeld — dezer dagen mededeeling gedaan van eene uitvinding van den heer OWEN, om uit turf onder-

den stoffen, alle in de nijverheid of in 't dagelijksch leven bruikbaar, te trekken. De heer HAAGES te [Ams]terdam, paste reeds vroeger de bereiding toe uit turf, [van] eene dier stoffen, paraffine, en zet daarvoor eene [fabr]ijk op. Ook het overige der ontdekking van OWEN is [ec]ht niet nieuw meer (de producten der drooge distillatie [van] organische ligchamen zijn reeds voor jaren door REICHENBACH bekend gemaakt) noch voor de industrie of het dagelijksch [lev]en belangrijk, daar diezelfde stoffen beter en beter koop [op] andere wijze kunnen worden verkregen.

(*Nederlander.*)

De minister van financiën der Fransche Republiek heeft, — als wij reeds hebben berigt, — den 3den dezer, bij de [wetg]evende Vergadering het budget ingediend voor 1850. [Hij] gaf daarbij een overzigt van den slechten staat der financiën. [Daa]ruit bleek, dat de revolutie de uitgaven heeft *vermeerderd* met 265 millioen, — en de inkomsten *verminderd* met [...]. — De eindcijfers van 't budget zijn 1420 millioen uitga[ven], en 1413 inkomsten.

De *Surinaamsche Courant* berekent, dat Suriname jaar[lijk]s *f* 3,129,000 [?] meer zou winnen, zoo in plaats der ge[wo]ne Surinaamsche vatsuiker, onder aanwending van een [beter] fabrijkstelsel tot afwerking van het suikersap, werd [gem]aakt drooge kistsuiker.

Het *Journal des Débats* zeide onlangs, dat het hoog noo[dig] is, onderrigt te geven in de politieke oeconomie. Had [men] het volk met die wetenschap vroeger bekend gemaakt — zoo beweert het — dan was Februarij 1848 met al [zij]ne rampzalige gevolgen nooit in Frankrijk aangebroken. Behalve de voordragt dier wetenschap bij het onderwijs [in] de regten, verlangt het die ook in de polytechnische [sc]hool en in soortgelijke inrigtingen. De verspreiding dezer [ke]nnis is in Amerika de grondslag, dat men er zoo zuinig [sp]oorwegen aanlegt, wijl de ingenieurs het werk naar eene [be]paalde som daarstellen, dat zoo eenvoudig mogelijk ten [uit]voer brengen en later kunst en smaak huldigen. (*Amst. Ct.*)

De jonge Keizer van Oostenrijk is zeer gemeenzamer, en [v]eel vertrouwelijker dan zijn voorganger met het leger, [we]lks gelederen hij doorwandelt, minzaam sprekende met de [sol]daten, terwijl hij met de hoofd-officieren een sigaar [ro]okt. Onlangs, bij gelegenheid eener revue, keerde hij [zi]ch naar een jong officier en vroeg dezen om eene [si]gaar. De officier trekt verrast een sigaarkoker uit den [za]k, biedt hem den Keizer aan, zeggende: „ Het spijt mij [da]t ik Uwe Majesteit niet anders dan *Keizerlijke* sigaren kan aanbieden.

(Ter opheldering diene, dat in Oostenrijk de Keizerlijke sigaren de slechtste zijn.)

Volgens officiële opgaven zijn van den 1sten Oct. 1848 tot den 31sten Maart 1849 over zee te St. Francisco (in Californië) aangekomen 2433 reizigers, waaronder 660 Noord-Amerikanen; bij het tolkantoor waren aangegeven voor 1,089,801 francs koopwaren; aan stofgoud werd voor bijna 3,000,000 fr. uitgevoerd.

De oude boeken verhalen, dat een priester van ZOROASTER'S godsdienst een Koning van Perzië bekeerde door zich negen ponden pas gesmolten koper op het naakte lijf te doen storten, zonder eenig letsel te ondervinden; en dat in de middeleeuwen sommigen de vuurproef doorstonden. Rapporten aan de Fransche Akademie van Wetenschappen van zeer jonge dagteekening vermelden gelijke daadzaken. Niet alleen ziet men sommige werklieden in smederijen of bij ovens, gesmolten of gloeijend metaal zonder letsel behandelen; maar de heeren BOUTIGNY en PERREY berigten aan de Akademie, zelve desgelijks zonder nadeel gedaan te hebben. De heer BOUTIGNY verklaart dit verschijnsel uit den *Sferoïdalen toestand*, waarin de ligchamen bij groote hitte, onder zekere omstandigheden, komen; als men bijv. water op eene gloeijende plaat werpt, vormt het zich tot bolletjes, die, alvorens te verdampen, eenigen tijd over de plaat ronddansen, een verschijnsel, sedert lang in de wetenschap onder den naam van *Sferoïdalen toestand* bekend. (*Nederlander.*)

Kerknieuws.

KREWERT, 6 Augustus. Heden werd tot leeraar bij de Hervormde gemeente alhier verkozen de heer W. BOEKHOUDT, van Groningen, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Groningen.

— De kerkeraad der Herv. gemeente te 's Gravenhage heeft, ten gevolge van het bedanken van ds. *v. Oosterzee*, het volgende nieuwe drietal gemaakt: dd. *Blaauw*, te Leeuwarden; *Broedelet*, te Gouda; *Oort*, te Broek in Waterland.

— Door den kerkeraad der Nederd. Hervormde gemeente te Middelburg is, uit het vroeger vermelde drietal, tot predikant beroepen ds. *N. Beets*, theol. doct. en pred. te Heemstede, en zulks ter vervulling der vacature, veroorzaakt door het vertrek van ds. *J. F. Kuyper*, naar Leiden.

Choleraberigten.

GRONINGEN, 9 Augustus. Van den 6den Augustus tot heden middag zijn

aangetast .... 59 personen.
overleden .... 24 „
hersteld .... 46 „

Alzoo tot nu toe:

aangetast .... 1026 „
overleden .... 482 „
hersteld .... 339 „
in behandeling .... 205 „

Bij 27 geboorten hebben alhier, van den 3den tot heden middag, plaats gehad 59 sterfgevallen, waaruit alzoo, tot onze vreugde blijkt, dat de ziektegevallen en de sterfte hier allengs blijven afnemen. Van 197 sterfgevallen voor 14 dagen en 98 sterfgevallen in de vorige week, is 't getal nu gedaald tot 59, — voorzeker weder eene aanzienlijke vermindering.

Te WOLTERSUM is sedert de laatste opgave weder een Cholera-zieke bijgekomen, die spoedig is overleden; van de twee aldaar in behandeling zijnde personen is één bereids hersteld.

Te TEN POST is de ziekte op nieuw ontstaan bij een jong persoon, die nog onder behandeling is. In het geheel zijn te Ten Post en Woltersum sedert het ontstaan der ziekte aangetast 17 personen, overleden 9, hersteld 6, in behandeling 2.

In de gemeente USKWERT zijn sedert den 2den dezer aangetast 4 personen, overleden 3, onder behandeling 3. Sedert het ontstaan der ziekte zijn aldaar in het geheel aangetast 11, en overleden 8.

Te MIDDELSTUM zijn sedert den 3den dezer geene nieuwe Cholera-gevallen bijgekomen. Van de 4 in behandeling gebleven personen zijn 2 hersteld, terwijl de twee nog in behandeling zijnde lijders mede herstellende zijn.

DRENTHE. Van den 28sten Julij tot en met den 4den Aug. zijn te Meppel slechts 3 Cholera-zieken bijgekomen, 3 herst., 5 overl., 7 in beh. gebleven. — Te *Hoogeveen* zijn van den 29sten Julij tot en met den 4den Aug. aangetast 7, herst. 4, overl. 3, in beh. gebleven 3. — Te *Veenhuizen*, 1ste gest., zijn van den 31sten Julij tot den 5den Aug. bijgekomen 19 lijders aan Cholera Asiatica, overl. 14, herst. 13, in beh. gebl. 17. — Te *Meppel* en *Veenhuizen* is de ziekte alzoo merkelijk minder.

[Te ASSEN en in de onmiddellijke omstreken dier stad heeft zich de Cholera niet vertoond. In een tijdsbestek van 14 dagen heeft er onder eene bevolking van 4500 zielen slechts één sterfgeval plaats gehad.]

— Volgens officiëele mededeeling van den 30sten Julij tot en met den 5den Aug. te Leeuwarden bijgekomen 18 choleralijders, overleden 15, hersteld 35. Totaal sedert den 16den Junij aangetast 346, overleden 188, hersteld 132, blijvende alzoo nog onder behandeling 26.

— Te ARNHEM zijn van den 3den tot den 4den Augustus bijgekomen 29 Cholera-lijders, overleden 10, hersteld 9, blijvende in behandeling 99.

— Volgens de officiëele opgaaf zijn van den 4den tot en met den 6den Augustus te Amsterdam aangegeven 53 cholera-lijders overleden 85, zoodat van den 5den Junij tot en met den 6den Augustus in het geheel zijn aangegeven 2311, overleden 1480

— Te AMERSFOORT zijn tot den 2den dezer 14 Cholera-gevallen voorgekomen, waarvan enkele doodelijk waren.

— Te 's HAGE en SCHEVENINGEN zijn in de afgeloopen week aan de Cholera overleden 70 personen, hersteld 48, nog in behandeling 116.

— Te DORDRECHT zijn van den 3den tot den 6den dezer in het Cholera-ziekenhuis opgenomen 1 lijder, overleden 2, hersteld 1.

— Te ZWOLLE bedroeg het getal der door de Cholera aangetaste personen tot en met den 29sten Julij 81, bijgekomen tot en met den 5den Aug. 35. Daarvan zijn overleden 66, genezen 28, onder behandeling 22.

— Te UTRECHT zijn van Zondag tot Maandag aangegeven 42 en van Maandag tot Dingsdag 37 nieuwe Cholera-lijders. — Maandag en Dingsdag zijn aangegeven 82 overledenen aan de Cholera en anderen.

[Te UTRECHT zijn van den 30sten Julij tot den 7den Aug. bijgekomen 378 Cholera-lijders.

— Te LEIDEN zijn sedert den 4den Augustus bijgekomen 24 cholera-lijders, overleden 20, hersteld 14. Totaal 1263 aangetast, 709 overleden, 283 hersteld, 271 in behandeling.

[In de maand Julij hebben binnen LEIDEN 84 geboorte en 670 sterfgevallen plaats gehad.]

Het getal der overledenen te ROTTERDAM aan de Cholera gedurende de laatste drie maanden, beloopt ruim 700 personen, daartoe hebben bijgedragen: Mei 165, Junij 462, Julij 180 slagtoffers.

BRUSSEL, 6 Augustus. Op verscheiden plaatsen in België vermindert, even als elders, de Cholera allengskens in moorddadigheid. — Te ANTWERPEN merkte men, onder dagteekening van eergisteren, aan, dat sedert een paar dagen het getal der Choleragevallen veel geringer geworden was. Ondertusschen worden nog aanhoudend verscheiden personen en daaronder lieden van aanzien en gewigt, door de ziekte aangetast. — Sedert eergisteren, hier te BRUSSEL, ook de minister van oorlog, luit.-generaal baron *Chazal*; de aanval was allerhevigst en de gang der ziekte boezemde veel ongerustheid in; maar sedert heden morgen schijnt er verbetering in den toestand gekomen te zijn. — Te LEUVEN heeft sedert het daarzijn der Cholera, dat is van den 8sten Julij tot den 4den Augustus, het getal der sterfgevallen dat der geboorten met bijna 200 overtroffen; het cijfer dezer laatsten was 77, dat der eersten 271.

LONDEN, 4 Augustus. Gisteren zijn hier ter stede weder 331 Cholera-zieken en 137 sterfgevallen aangegeven; in Engeland en Wallis 305 zieken en 131 dooden, in Schotland 40 zieken en 19 dooden.

Te KEULEN zijn van den 3den Julij tot den 3den Aug. 310 personen door de Cholera aangetast en 104 daaraan overleden.

(*Ingezonden.*)

De in 't oog vallende vrees, welke er dezer dagen voor het gebruik van azijn, vooral bij den minderen stand te dezer stede bestaat, brengt mij op de gedachte:

1) waardoor die vrees en vooringenomenheid ontstaan zijn; en inzonderheid

2) of waarlijk het gebruik van azijn in den tegenwoordigen tijd af te keuren is.

De vrees voor- en vooringenomenheid tegen het gebruik van azijn schrijf ik nog van vroeger toe aan de onderscheidene voorschriften van geneeskundigen in 1832, bij welke doorgaans de zuren in 't algemeen afgekeurd werden, zonder dat evenwel, zoo ver ik mij kan herinneren, de azijn daar ooit met name bij genoemd werd. Maar wanneer b. v. zure karnemelk en zuur bier schadelijk genoemd worden, kan men zich dan over de gevolgtrekking verwonderen, dat, indien zure karnemelk en zuur bier reeds schadelijk zijn, azijn, die nog zoo veel zuurder is, wel uitermate nadeelig moet wezen?

Eén enkel voorschrift, en wel van geneeskundigen te Parijs, week toen bijzonder af van de vele andere; want bij dezelve werd aanbevolen het koud water tot drinken met wijn te vermengen, of, bij gebreke van dien, eenigen azijn daar bij te voegen.

Dit voorschrift uit Parijs is intusschen, volgens mijn geheugen, destijds niet in de *Groninger Courant* overgenomen, en kon dus ook het vooroordeel tegen den azijn hier niet wegnemen.

De plaatselijke geneeskundige commissie in deze stad gaf, ruim drie weken geleden, den raad, om geene groote afwijking van den gewonen leefregel te maken. Deze verstandige raad blijkt intusschen niet genoegzaam te zijn om het oude denkbeeld weg te nemen, 't welk eene zoo groote afwijking van den gewonen leefregel bij velen te weeg brengt.

Omtrent mijne tweede vraag ben ik van meening, dat het matig gebruik van azijn niet alleen onschadelijk, maar zeer aan te raden is.

De azijn is verfrisschend, versterkend, eetlustverwekkend. Hij is bloedverdunnend en niets is beter tegen de verrotting en bederving der sappen. Hij wordt aangeprezen als middel tegen bloedgang, bij braking, enz.

Ja, zegt men misschien, laat dat alles waar zijn, toch is hij zuur, en daarom kan het gebruik aanleiding geven tot buikpijn, kramp, enz. Bezien wij deze aanmerking nu eens wat naauwkeuriger.

De roode wijn wordt, en ik geloof met regt, in den tegenwoordigen tijd aangeprezen; jammer maar, dat niet aan ieder dagelijks een halve flesch daarvan te beurt mag vallen. Maar zij, die daartoe genoeg naar het tijdelijke gezegend zijn, en daarom trouw op hunne gezondheid letten, door dagelijks een matig glas wijn te gebruiken, bedenken zij wel hoeveel zuur zij in eene halve flesch wijn drinken?

Op gevaar af van hen te doen schrikken, zal ik hun vertellen, dat de roode wijnen doorgaans zoo veel zuur bevatten, dat 1 once wijn 2 a 4 greinen zuivere potasch noodig heeft ter verzadiging van zijn zuur. Stellen wij dit op 3 grein, dan krijgt men met een halve flesch wijn, op 12 oncen vocht gerekend, eene hoeveelheid zuur in de maag, tot welks verzadiging 36 grein potasch noodig is.

Wanneer nu iemand bij zijne spijs gebruikt 1 once, dat is ten naastenbij 2 eetlepels azijn, 30 grein potasch per once verzadigende, of 3 eetlepels van 24 grein, gelijk er veel azijn verkocht wordt, dan heeft hij in 't eerste geval minder en in het tweede evenveel zuur gebruikt als de drinker van een halven flesch gewonen rooden wijn.

Ten einde de verspreiding der Cholera tegen te gaan, is men op eene hoogstlofwaardige wijze werkzaam om woningen van behoeftigen en hetgene dezelve bevatten, te zuiveren en te reinigen. Maar zal het de ziekte niet bevorderen, wanneer de bewoners zich onthouden van hetgeen bij hen misschien 't allermeest het bederf der sappen tegen gaat? — Men stelle zich eens heet weder voor, dat toch ook kan invallen. Dan toch zou mij het gebruik van azijn allerdoelmatigst voorkomen. En toch, zonder duidelijke teregtwijzing, zal hetzelve bij den geringeren stand ook dan vermeden worden.

Mijn hoofddoel met dit geschrevene is, om geneeskundigen beleefdelijk uit te noodigen, hun gevoelen over het gebruik van den azijn duidelijk openbaar te maken. Bij aanprijzing, zullen de weinige gebruikers met gerustheid kunnen voortgaan en zal aan de tijdelijke niet-gebruikers hun vooroordeel worden ontnomen; terwijl, bij gegronde afkeuring, de eerstgenoemden ook hunne schadelijke gewoonte zullen kunnen afleggen.

GRONINGEN, 8 Augustus 1849.

W. W. WOUTERS.

Correspondentie.

Onderscheidene *Ingezondene stukken* zullen opvolgend geplaatst worden. Thans ontbreekt ons daartoe de ruimte.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 4 Aug., kapit. *Douwes* Harmonie, *Ruibing* Elsina Catharina en *Visser* Eensgezindheid, alle drie van Riga; *Schuth* Gesina, van Pernau; *Dijkhuis* Christina, van Nerva, *Stuit* Merwestroom en *Teensma* Reintje, beide van Memel; *de Jonge* Jantina, van Rugenwalde; den 5den *de Jong* jonge Clemens, van Hull; *Pekelder* Heidewika, van Memel; *de Boer Sap* Hendrika, van Stolpemunde; den 6den *Roelfsema* Hillechiena Geerdina, van Hamerfest. — Te Texel den 5 Aug., *Oldenburger* Agatha, van Nerva; den 6den *Wijbes* de Vriendschap, van Hartlepool; *Degenhard* Wicherdina, van Rugenwalde; *Bakker* de 2 Broeders, van Drammen. — In het Vlie den 3 Aug., *de Jong* Hendrik, van Petersburg; den 4den *Wijkmeijer* Anna, van Archangel; *Oldenburger* Johanna, van Nerva; *Lovius* Onderneming, van Osterrusoer. — Te Terschelling den 3 Aug., *Westerbrink* Alkanna Hendrika, van Wick n. Bremen, als bijlegger. — Te Helvoet den 3 Aug., *Douwes* Jeldina Margaretha en den 4den *Tap* Maria Beerta, beide van Libau; den 5den *Nieboer* Margaretha, van Riga. — Te Brielle den 6 Aug., *Ketelaar* Jantina Hendrika, van Riga. — Te Genua den 29 Julij, *Dik* Henriette, van Amsterdam. — Te Archangel den 21 Julij, *Post* Johanna, van Maassluis. — Te Boulogne den 28 Julij, *Smith* Anna, van Sundswall. — Te Kroonstad den 29 Julij, *Steffens* Alida Maria, van Amsterdam. — Te Bolderaa den 28 Julij, *de Jonge* Maria, den 29sten *Potjer* Catharina Jantina, *Klein* Alida Hendrika en *Hazewinkel* Harmina, alle vier van Petersburg. — Te Colberg den 1 Aug., *Drent* Tjapke Schuringa, *Wever* jonge Hendrik, den 2den *Sap* Margaretha Everarda en *Kuiper* Annegina Elsina, alle vier van Koppenhage; de laatste ligt nog ter reede. — Te Koppenhage den 31 Julij, *Boon* Alida Giezen, van Amsterdam. — Te Hamburg den 5 Aug., *Schaaf* Tjakelina, van Amsterdam. — Te Bremerhaven den 4 Aug., *Boiten* Catharina Elisabeth, van Londen; *Borchers* Maria Christina, van Delfzijl; *de Jonge* Catharina, van Emden. — Te Travemunde den 5 Aug., *Giezen* Geerdina Beerta, van Londen. — Te Memel den 30 Julij, *Visser* Trientje, van Koppenhage. — Te Libau den 10 Julij, *Karsies* Hillechiena Wilkens en *Mulder* Marchiena, beide van Petersburg; den 16den *Muntendam* Anna Maria, van Kroonstad; den 20sten *Doornbos* Alida, van Schiedam; den 28sten *de Haan* Henrietta, van Gent; *Mulder* Afiena Agatha, van Petersburg.

Binnengekomen te Amsterdam den 7 Aug., kapit. *Wijkmeijer* Anna, van Archangel; den 8sten *Postema* Gesina, van Petersburg; *de Groot* de jonge Cornelis, van Memel. — In het Vlie den 6 Aug., *Oldenburger* Gerritje Koumans, van Newcastle; *Postema* Gesina, van Petersburg; *de Boer* Gesina, van Riga; *Pronk* Gesina en *de Groot* jonge Cornelis, beide van Memel; *Kraan* vr. Helena, van Christiansand. — Bij Dungeness den 5 Aug., *Dik* Jantina Petronella, van Triest n. Rotterdam. — Te Archangel den 23 Julij, *Pinksterboer* Gesina, van Groningen.

In lading te La Rochelle den 2 Aug., kapit. *van Aken* Hendrika Dorentea, naar Amsterdam.

Zeilklaar te Londen den 3 Aug., kapit. *Tuntelder* vr. Christina, naar Delfzijl.

Vertrokken van Amsterdam den 4 Aug., kapit. *de Weerd* Anna Elisabeth, naar Suriname; *Albers* vr. Catharina, naar Hamburg; den 5den *Spijkman* Juliana Louisa, naar Petersburg; *Nieveen* Jacoba Catharina, naar Koningsbergen. — Van Texel den 6 Aug., *de Boer* Neptunus, naar Havana; *Hofkamp* de 10 Gebroeders, naar Stockton. — Van Helvoet den 5 Aug., *Jonker* Riga, naar St. Ubes. — Van Vlissingen den 3 Aug., *de Goede* Zeldenrust, naar Napels; den 5den *Mulder* Charlotta, naar Genua; *Gust* Antonia Francina, naar Koppenhage. — Van Segna den 26 Julij, *de Groot* Margrietha, naar Bordeaux. — Van Nantes den 3 Aug., *Bieze* Anna, naar Rotterdam. — Van Abbeville den 20 Julij, *Hoveling* 't Avontuur, naar Riga. — Van Bolderaa den 26 Julij, *Steffens* Concordia, naar de Maas; *Plukker* jonge Hendrik, den 28sten *Velt* Maria Engelina, *Hazewinkel* Roelfina Kuiper, *Mulder* Wendelina en den 29sten *de Boer* Gesina, alle vijf naar Elseneur. — Van Koppenhage den 31 Julij, *Gnodde* Alida Sophia, naar de Oostzee. — Van Hull den 2 Aug., *Eilders* Margaretha, naar Delfzijl. — Van Wismar den 30 Julij, *Buiten* Hendrika, naar de Oostzee. — Van Hamburg den 3 Aug., *Visser* Henriette, naar Delfzijl; *Mulder* vr. Alida, naar Brussel; den 4den *Alberts* Geertina, naar Amsterdam; *de Haan* vr. Gesina, den 5den *van der Veen* Goede Hoop, *Heins* Biena Margaretha en *Meijer* Goede Verwachting, alle vier naar Delfzijl; *Heins* de 5 Gebroeders, naar de Eems; *Bakker* Jantje, naar Hoogezand. — Van Bremerhaven den 4 Aug., *Roseboom* Eendragt en *Klein* Jantina, beide naar Amsterdam; *Georgs* de Hoop, naar Groningen, *van Laaten* de 3 Gezusters, naar Delfzijl. — Van Memel den 30 Julij, *Postema* juffer Fresina, naar Antwerpen; den 31sten *Kiers* Margaretha, naar Amsterdam; *Jager* Zwaantje Elisabeth, naar Groningen. — Van Libau den 13 Aug., *Brouwer* Elisabeth, *Potjewijd* Eppien, den 14den *Stuit* Geerdina, *de Grooth* Lucas Wildervank, den 21sten *Mulder* Marchiena en den 27sten *Muntendam* Anna Maria, alle zes naar de Maas.

Vertrokken van Amsterdam den 7 Aug., kapit. *Kroon* Catharina Hendrika, naar Dantzig. — Uit het Vlie den 6 Aug., *Scholtens* vr. Wiegerdina, naar Stettin; *Brouwer* Elsina, naar Koppenhage; *Kolk* jonge Boll, naar Bergen. — Van Helvoet den 7 Aug., *Koerts* juffer Garrelts, *Kamminga* Oldambt, *Potjewijd* Alida Petronella en *Veen* Alida, alle vier naar de Oostzee. — Van Brielle den 7 Aug., *Hazewinkel* Onderneming en *Kamminga* Marinus en Geertruida, beide op avontuur. — Van Paimboeuf den 4 Aug., *Bieze* Anna, naar Rotterdam. — Van Archangel den 25 Julij, *Bakker* Elsina, naar Amsterdam.

Het schip *Jacoba*, kapit. Bakker, van Newcastle te Newyork gearriveerd, heeft op de reis veel slecht weder doorgestaan en wel bijzonder van den 12 tot den 30 Mei, tusschen 49° 45′ N. Breedte en 22° 45′ W. Lengte, en heeft daardoor de sloep, verschansingen en boorden verloren.

ZOUTKAMP, 8 Aug. Binnengekomen den 6den kapit. *Hangelbroek* Eendragt en den 7den *Hazewinkel* Alida Kuipers, beide van Noorwegen; *Alberts* Gesina Jantina, van Memel. — Vertrokken, *Klok* Gezina Derkina, naar Delfzijl. — Zeilklaar, *Schuur* Aaltje Pronk, naar Gloucester; *Veldkamp* Anna Margaretha, *Deen* Gesina, *Morton* Catarine en *Schipperd* tree Sisters, alle vier naar Londen; *Pluktje* Tetsia, naar Southampton; *Zeegers* Annegina, naar Hull; *Wijnstok* de Buitenweif, op avontuur.

DELFZIJL, 8 Aug. Binnengekomen den 5den kapit. *Spithorst* de Vrienden en den 6den *Sterenborg* de Vriendschap, beide van Noorgen; *Slynhege* Stad Riga en *Metger* Newa, beide van Riga; *Puister* Maria en *Wijsbeek* Wilhelmina, beide van Hamburg; *de Groot* Jantina, den 7den *Pot* Gezina, *Pot* Renske en den 8sten *Pot* de Hoop, alle vier van Noorwegen. — Vertrokken den 8sten *Bultje* Susanna, *de Jonge* de 3 Zusters, *Riepma* Agatha en *Wolkammer* Eenige Broeder, alle vier naar Noorwegen; *Schrage* jufvr. Alida, naar Leith; *Wend* Elize Charlotte, naar de Eems; *Boelens* de Vriendschap en *Hazewinkel* de Harmonie, beide naar Hamburg.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de Sond gepasseerd zijn.

30 Julij Karssens, Hillechina Wilkens (Veend.), v. Libau n. Amsterd.
Lambach, de Vrouw Johanna (Delftsh.), v. Riga n. Delftsh.
Branbergen, de twee Gebroed. (Muntend.), v. Riga n. de Maas.
Meijer, Harmonie (Wildervank), van Riga naar Zaandam.
Helmers, Stad en Lande (Woudsend), v. Memel n. Harling.
2 Aug. Smith, Barbara, van Grangemouth naar de Oostzee.
Oldenburger, Alida, van Libau naar Schiedam.
Pronk, Geziena, van Amsterdam naar de Oostzee.
3 —— de Boer, Wilhelmina Catharina, van Memel n. Amsterdam.
Muntendam, Anna Maria, van Libau naar de Maas.
Sprik, Grietina Hillechina, van Amsterdam naar Riga.
4 —— Boomgaard, Antje Witzenburg, v. Londen n. de Oostzee.

De Wind: den 30sten Julij Z.Z.W. en W.Z.W.; den 2den Aug. W.N.W. en N.W.; den 3den N.W. en W.N.W.; den 4den N.W.

208ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

9*de Lijst*. No. 9540 een prijs van *f* 10,000. No. 18554 een prijs van *f* 1500. — 10*de Lijst*. No. 12943, 5790, 16369, 15292 en 10365 ieder een prijs van *f* 1000. — 11*de Lijst*. Eerste Helft: No. 5342 een prijs van *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 3den tot en met den 9den Augustus zijn te *Groningen* geboren 12 zoons en 15 dochters; gehuwd 5 paren; overleden 42 ouden en 17 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 7 *Augustus*.

TARWE.		GERST.		Zw. Voer	41 ℔ *f* 2,55
Jar.	72 ℔ *f* 8,00	Winter	52 ℔ *f* 2,85	»	44 » - 2,70
N. Oml.	68 » » 6,65	»	54 » » 3,10		
»	70 » » 7,15	»	56 » » 3,35	BOONEN.	
»	66 » » 5,75	Zomer	» »	Paardb.	*f* 4,50,90 *f*
»	68 » » 6,25	»	» »		
»	70 » » 6,75	Knobbe	58 » » 3,15	ZADEN, ENZ.	
ROGGE.		»	60 » » 3,50	Gr. Gortp. m.	*f* 5,50,75
Inlandsche	64 ℔ *f* 3,60	HAVER.		Par. 100 N. ℔	*f* 8 a *f* 12
»	66 » » 3,90	Dikke	35 ℔ *f* 2,05		
»	68 » » 4,20	»	38 » » 2,25	N. Koolz. v.	*f* 9,50 tot
»	70 » » 4,50	»	41 » » 2,50	N. Aveelz.	*f* 11,25
BOEKWEIT.		»	44 » » 2,80	Boterz.	
Gr. Zand	62 ℔ *f* 3,70	»	47 » » 3,15	G. Mostz.	
»	64 » » 4,10	Bl. Voer	38 » » 2,15	Raapolie p. v.	*f* 40
»	66 » » 4,50	»	40 » » 2,25	Boter ¼ T. 1e s.	*f* 21½ a *f* 22
Zw. Zand	64 » » 4,00	»	42 » » 2,35	Dito dito 2e s.	*f* 20½
Veen	64 » » 3,90	Zw. Voer	38 » » 2,40	Dito dito 3e s.	*f*

Tarwe met weinig verandering. — Rogge meer ter veil en niet dan 15 cts. lager te plaatsen. — Boekweit wel zoo aangenaam. — Gerst in een doen. — Haver met geringen handel. — Boonen iets flaauwer. — Gort slap. — Koolzaad, waarvan 150 a 200 lasten ter markt was, is meest wak van kwaliteit en ging slechts gedeeltelijk tot verlaagde prijzen traag van de hand.

ROTTERDAM, 6 *Augustus*. Tarwe: de aanvoer van Zeeuws., Vlaams. en Overm. was heden iets ruimer dan vorige week en ging 20 cents hooger slepende van de hand; goede en puike *f* 9,20 a *f* 9,70; mindere *f* 8 a *f* 9; jarige *f* 9,30 a *f* 9,70; roode soorten als voren; in entr.: 159 ℔ Kleefs. *f* 260. In cons.: 161 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 288, *f* 290; 162 ℔ dito *f* 290, *f* 293; 163 ℔ dito *f* 295, *f* 300; 160, 161 ℔ Kleefs. *f* 280, *f* 285; 161 ℔ Limburger *f* 279; 158 ℔ Beneden-Rijn *f* 270; 156 ℔ Jar. Bovenl. *f* 270. — Rogge: Jarige Overm., Zeeuws. en Vlaams., schaarsch en 20 cents hooger, *f* 4,90 a *f* 5,70; van N. dito waren heden eenige partijtjes aangevoerd, vrij voldoende van kwaliteit, doch ongelijk van droogte en verkocht van *f* 5 tot *f* 5,80. Andere soorten ruim prijshoudend; 148 ℔ Rijn *f* 157; 146 ℔ Frans. *f* 160; 150 ℔ Jar. Groot-Brab. *f* 168; 143 ℔ Arch. *f* 145. Voorts te Schiedam 148 ℔ Libau *f* 168, *f* 169; 146, 147 ℔ dito *f* 165, *f* 166, *f* 168; 150 ℔ gedr. Rost. *f* 167; 140 ℔ Jar. Coursche *f* 148; 152 ℔ Jar. Rost. *f* 168. — Gerst: N. Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter, bij ruimen aanvoer 20 cents lager, *f* 3,50 a *f* 4,50; voorts te Schiedam: 132 ℔ Windau *f* 136; 130, 133 ℔ Cours. *f* 130, *f* 135; 131 ℔ Libau *f* 131. — Haver: Zeeuws. en Inl. korte *f* 2,60 a *f* 3,60; dito Lange *f* 2,10 a *f* 2,80. — Boekweit als voren; op 140 ℔ N. Brab. *f* 164, *f* 168, *f* 170, *f* 173; Groot-Brab. *f* 163, *f* 167, *f* 168, *f* 170; Oostvr. Veen *f* 140; Gron. Zand *f* 155; Holst. *f* 145; Jar. dito *f* 130; Oostvr. Veen bij partij *f* 133. — Erwten: Jar. Zeeuws. Groene *f* 5 a *f* 6,50; dito Witte *f* 5,50 a *f* 6,50; van N. Groene waren eenige klusjes aangevoerd, welke van *f* 6 tot *f* 7 naar droogte opbragten. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 7,25 a *f* 8,25; dito Bruine *f* 9 a *f* 11; dito Paardenboonen *f* 4,90 a *f* 5,10. — Koolzaad circa 350 last aangevoerd; puik Zeeuwsch en Vlaamsch gestort op 61½ a 62 p. vl. gehouden en 61 p. vl. geboden; puik Overm. en Zeeuws. verkocht 60 p. vl. zakmaat; mooi Brielsch in zakken 58½ p. vl.; Flakk. 53 a 57 p. vl.

AMSTERDAM, 8 *Augustus*. In Tarwe is heden niets gepasseerd. Rogge bij vorige prijs; 124 ℔ Pruis. *f* 158 bij groote partij, 121 ℔ o. dito *f* 154 bij gerijf. Gerst en Haver zonder handel. Koolzaad in een doen; verkocht: Polder 57½, 58 p. vl.; Zeeuwsch 58 p. vl; Eijerlands 61½ p. vl.; op 9 vat in Aug. en Sept. 63 p. vl.; Oct. en Nov. 63½ p. vl; April 66½ p. vl. — Lijnzaad flaauw: 111, 112 ℔ Pernau *f* 235. — Raapolie dadelijk en op levering wel zoo aangenaam; op 6/w. *f* 39,25; Vlieg. *f* 38,25 a 50; Sept. *f* 37,75 a *f* 38; Oct. en Nov. *f* 38; Dec. *f* 38 a *f* 38,25; Mei *f* 38,75 a *f* 39. — Lijnolie op 6/w. *f* 28,25; Vlieg. *f* 27,25. — Hennepolie op 6/w. *f* 40,75; Vlieg. *f* 39,75.

LONDEN, 3 *Augustus*. Holl. Boter vaster, de betere soorten zijn 4 sh. en de inferieure soorten 1 a 2 sh. hooger; men noteert beste Vriesche 78 a 80 sh., inferieure 66 a 70 sh., beste Holl. 66 a 72 sh., Zwolsche 68 a 72 sh., Gron. 60 a 64 sh.

LONDEN, 6 *Augustus*. Ten gevolge het voor de graaninzameling zeer gunstige weder moest men Inl. Tarwe heden, in weerwil van onbeduidenden toevoer, 3 a 4 sh. lager afgeven, alvorens iets te kunnen plaatsen. Ook vreemde was bij 2 a 3 sh. prijsverlaging moeijelijk af te zetten. Gerst weinig begeerd. Haver alleen in de puike kwal. tot vorigen prijs te plaatsen; Boonen en Erwten weinig gevraagd, doch niet lager genoteerd. Nieuwe Erwten bedongen 28 a 32 sh. n. kwal.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 8 *Augustus*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 52⅝, 52 15/16, 52 13/16; Dito Cert. 3 pCt. 61⅓, 61⅝, 61 9/16; Dito dito 4 pCt. 80¾, 80⅞, 80⅞; Amort.-Syndicaat 3½ pCt. 83; Handelmaatschappij 4½ pCt. 155½; Haarlemmermeer 5 pCt. 99⅜; Aand. Rijnspoorweg 4½ pCt. 77½. — BELGIE, 4½ pCt. 80; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 44⅝, 44¾. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 12⅝, 12⅝, 12⅝; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 12⅝, 12¾; Dito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 11⅞, 12¼; Dito 3 pCt. 35¼, 35⅜; Dito Binnenl. à 6|m. 3 pCt. 27⅛, 27¼, 27 3/16; Coup. *Ardoins* 8⅜, 8⅜; Fransche Uitgestelde 3 7/16, 3½, 3½. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 30; Dito dito 4 pCt. 31⅛, 31¼. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 103⅜, 103½; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 103, 103⅛; Cert. bij *Hope* 1831 en 1833 5 pCt. 91; Dito bij dito 4 pCt. 84⅛; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 81 15/16, 83; Cert. te Hamburg 5 pCt. 92⅞; Cert. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 62½. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 74, 74¼; Dito 2½ pCt. 39⅛, 39¼; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 95; Braz. 1843 5 pCt. 83; N. Mex. 5 pCt. 26⅜, ¾, ¾; Peru 4 pCt. 49¼; Gren. 1¼ pCt. 17⅔; Ecuador 2 13/16; Ven. 2¾ pCt. 25⅞, 26; Grieken 5 pCt. 5 11/16; Fransche Oblig. 3 pCts. 50 13/16, 51¼, 50⅞; N. Metall. 81¾. 82; Deenen Onbep. St. 96, ¼; Handelm. kontant 156.

Onderscheidene verkoopen tot winstrealisatien, die in Integralen zijn bewerkstelligd, hebben dit effect eenigermate doen achteruitgaan. Alle overige Holl. fondsen bij geringen omzet nagenoeg onveranderd.

De meeste vreemde effecten waren tot iets verminderde koersen verkrijgbaar. In Fransche was eenige handel; in de overige ging weinig om.

Braz. 1824 v. 200 £ 84⅞, 85; Venez. Onbep. St. 24½, ⅞; Dito Uitg. v. 100 £ 8; Bl. Gr. Onbep. St. 5⅜; Peru Uitg. v. 100 £ 14½.

Koers van het Geld: Prolongatie 2½, Beleening 2½, Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2½ pCts. 52 13/16 a ⅞; Ard. à 510 £ 12⅝ a 11/16; Binnenl. 3 pCt. 27 3/16.

ADVERTENTIEN.

. Sedert de laatste opgave in deze Courant, en dus van den 2den tot en met den 8sten Augustus, is door de **KOMMISSIE** voor **CHOLERA-ZIEKEN** ontvangen het navolgende:

Bij Mevrouw HURRELBRINCK, *geb.* MABÉ:

Van N. N. *f* 3; — van N. N. een pak met onderscheidene kleedingstukken; — van N. N. *f* 2,50; — van N. N. eenige kleedingstukken.

Bij den Heer Mr. I. L. SCHAAP:

Uit de kinderspaarpot *f* 2,50; — van den heer J. J. O. *f* 5; — van den heer JOH. S. nog *f* 3; — van den heer P. *f* 5.

Bij den Heer Dr. DE VRIES REILINGH:

Van N. N. onder de zinspreuk: Para aliviar los probos-Guido *f* 4; — van kinderen eener school voor noodlijdende cholera-zieken *f* 4,25; — van H. een pak kleederen, bestaande in 1 manchester jas, 1 lakensche jas, 1 broek met lappen, 1 paar schoenen, 1 pet; — van N. N. 1 vest, 2 paar sokken, 1 paar kousen; — van N. N. geteekend cholera: 2 paar handschoenen, 1 borstrokje, 1 onderbroek, 1 dekentje, 3 kleine hemdjes, 1 voorschoot, 3 halsdoeken, 4 vrouwenhemden, 1 losse japon, 1 pak oud linnen; — van N. N. Q. *f* 10; — van J. G. een pak waarin 1 stukje katoen, 3 jakken, 2 kinder borstrokjes.

Bij den Heer Dr. TELLEGEN:

Van D. 2 pakken rijst en twee linnen lakens, 1 vrouwen jak, 1 kinder jasje, 1 wollen borstrokje; — van N. N. een pak kindergoed met eenige grootere kleedingstukken; — van A. B. *f* 3.

Bij Mevrouw de Wedw. TELLEGEN, geb. CREMERS:

Van N. N. 2 gebruikte lakensche mans jassen en vest; — van N. N. een gebruikte baaijen onderrok, 1 witte slaapmuts, 3 doeken; — van mejufvrouw S. op nieuw 2 vrouwen hemden en 4 kinderjakjes; — van een ambachtsman een lap katoen voor 2 lakens en *f* 2; en van het meisje *f* 1; — van mejufvrouw S. op nieuw 4 lakens, 4 vrouwenhemden, 4 groote jongens hemden, 5 japonnetjes, 1 doekje.

Bij Mevrouw de Wedw. DIJXHOORN, geb. V. D. LOEFF:

Van N. N. 15 kinderhemden, 4 ponnetjes, 8 calotjes; — van N. N. 8 kinderhoedjes, 4 calotjes; — van mejufvrouw M. 6 groote hemden en 6 kinderhemden.

Bij Mevrouw BAART DE LA FAILLE, geb. VAN WAGENINGEN:

Van den heer O. 4 nieuwe lakensche broeken; — van N. N. een pak gebruikte kleedingstukken; — van mejufvrouw H. een pak gebruikte kleedingstukken; — van C. M. een coupon 4 pCt. W. S. no. 7404 *f* 3,96; — van N. N. een pak gebruikte kleedingstukken, gepakt in een linnen sloop; — van J. B. 10 Ned. pd. rijst; — van R. nog 3 hemden; — van N. N. 5 Ned. pd. gort; — van mevrouw G. 5 mans- en 5 vrouwenhemden, allen nieuw; — van mejufvrouw W. een bankbiljet no. 471 *f* 25 en een coupon 3 pCt. W. S. no. 64 *f* 14,85, te zamen *f* 39,85.

Bij den Heer Ds. REITSMA:

Van A. T. *f* 5; — van N. N. *f* 2,50; — van S. A. J. *f* 2,50.

Bij Mevr. de Douarière VAN SWINDEREN, geb. THOE SCHWARTSENBERG EN HOHENLANSBERG:

Van jonker N. N. 8 hemden en *f* 15.

Bij den Heer Ds. GERHARDS:

Van N. N. *f* 2; — van N. N. een pak met oude kleederen, gepakt in eene blaauw en wit gestreepte kinderkiel; — van M. nog *f* 7,50; — van O. P. een coupon 4 pCt. W. S. no. 34585 *f* 19,80.

Bij Prof. MUURLING:

Van N. N. in goud *f* 10; — van N. N. een pakje kleedingstukken; — van N. N. ter verzorging van de cholera-lijders *f* 5; — van N. N. even als vroeger vijf fransche bollen om te herstellen; — van mejuffer H. *f* 2,50; — van J. H. *f* 3,50.

Bij den Heer U. G. SCHILTHUIS, J.ZOON:

Van mejufvrouw N. N. 2 jasjes, 1 buis en broek, 3 vesten, 1 boezelaar; — van N. N. 2 paar kousen, 1 jurkje, 1 hemdje, 1 jakje; — van mejufvrouw C. B. 1 witte rok, 4 hemden, 1 broekje, 2 doeken; — van den heer G. nog weder *f* 5.

Bij den Heer VAN ITTERSUM:

Van N. N. een bankbiljet no. 142 *f* 25; — van T. op nieuw voor de cholera-zieken *f* 10.

Bij den Heer A. ZEPER:

Van K. H. 5 Ned. pd. gort; — van N. N. 12 Ned. pd. rijst; — van N. N. 10 Ned. pd. parelgort voor noodlijdenden; — van een jeugdige wees J. L. *f* 1; — van N. N. *f* 15.

De COMMISSIE betuigt op nieuw haren HARTELIJKEN DANK voor deze MILDE BIJDRAGEN, terwijl zij de ongelukkige lijders en verlegenen bij voortduring in de welwillendheid der Menschenvrienden blijft aanbevelen.

GRONINGEN, 9 Augustus 1849.

. ALGEMEENE VERGADERING *der ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ* voor de STAD **GRONINGEN**, op DONDERDAG, *den 16den Augustus e.k.*, ten Huize van de Erven TIDDENS, in de Beurs. De LEDEN der MAATSCHAPPIJ, waartoe de AANDEELHOUDERS in het HERVERZEKERINGSFONDS mede behooren, worden beleefdelijk uitgenoodigd, deze Vergadering te willen bijwonen, om hunne belangen te behartigen.

Namens het Bestuur der voorn. Maatschappij:
HK. MIEDENDORP,
Directeur-Boekhouder.

Mlle **VAN DUINEN**, Directrice du PENSIONNAT à *WINSCHOTEN*, a l'honneur de prévenir les Parents et les Tuteurs, qu'il y a, pour le moment, quelques PLACES NON-OCCUPÉES à son Institut.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

. Heden beviel zeer voorspoedig van eenen wélgeschapen ZOON A. M. GROENEWOLD, geliefde Echtgenoote van

G. J. HULSCHER, W.z.

DEVENTER, 2 Augustus 1849.

. Heden beviel voorspoedig van een' ZOON R. R. BRUGGERS, geliefde Echtgenoot van

H. K. BREGENBEEK.

BLIJHAM, 8 Augustus 1849.

. Heden beviel van een' ZOON VOSSIENA TONKES, Echtgenoot van

H. GEERTSEMA.

BEERTA, 5 Augustus 1849.

. GRONINGEN, 7 Augustus 1849. Mijne geliefde Echtgenoote C. W. VAN VALKENBURG beviel heden door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene wélgeschapen DOCHTER.

H. LANDWEER.

. Heden beviel van eene wélgeschapen DOCHTER GERARDINA JACOBA RÖMELINGH, Echtgenoote van

H. H. KOOSTEN,
Koek- en Banketbakker
in de Nieuwe Ebbingestraat.

GRONINGEN, 8 Augustus 1849.

. Getrouwd:

L. DIKEMA
en
W. A. ADRIANI HOEK.

HOOGEZAND, 2 Augustus 1849.

. Heden nacht omstreeks 3 uur trof mij de vreeselijkste slag, doordien het God behaagde, van mijne zijde weg te nemen mijn' geliefden Echtgenoot, den Heer HENDERIKUS BRAAMS, *Lid der Provinciale Staten van Drenthe, Burgemeester van Gasselte en Odoorn, en voor deze laatste Gemeente benoemd Burgemeester van Gieten*. Eene beroerte en hare gevolgen sloopten in den korten tijd van acht dagen zijn zoo krachtvol leven, in den ouderdom van 41 jaren en 9 maanden. Wat ik en mijne vier nog kleine Kinderen in hem verliezen, zullen allen beseffen, die den Overledene gekend hebben. Gods vertroosting alleen kan mijn gebroken hart genezen, en Zijne hulp mijn verlies vergoeden.

GIETEN, 2 Augustus 1849.

B. BERGMAN,
Wedw. H. BRAAMS.

. Heden avond, omstreeks half elf, ontsliep kalm en zacht, na eene langdurige sukkeling, mijne waarde Echtgenoot SJIEUWKE COOPMANS, in den ouderdom van ruim 67 jaren.

J. PLASTINUS,
Leeraar der Doopsgezinden.

DRAGTEN, 3 Augustus 1849.
Algemeene kennisgeving.

. Heden, omstreeks 9 uur in den avond, overleed, in den bloei haars levens, mijne dierbare Echtgenoote AAFKE EBELS VAN ZEEWIJK, in den ouderdom van bijna 29 jaren, waarvan ik bijna 8 jaren in eenen genoegelijken echt met haar mogt doorbrengen, mij nalatende 2 Kinderen.

BAFLO, 6 Augustus 1849.

U. L. WIERSUM.

. Heden nacht overleed, in den jeugdigen leeftijd van bijna 15 jaren, onze teedergeliefde oudste Zoon ALBERTUS JACOBUS; weinige, doch hevige koortsen maakten een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven.

GRONINGEN, 7 Augustus 1849.

JAN MEIJER.
G. MEIJER-GRUNO.

. Werd ik voor nu veertien dagen (den 23sten Julij) in diepen rouw gedompeld door het overlijden van mijnen dierbaren Echtgenoot HENDRIK VISSCHER, *Barbier* en *Aderlater* ter dezer stede, heden trof mij andermaal een hartroerende slag, door het afsterven van mijn oudste Meisje ANTJE. Beide stierven na eene kortstondige, doch hevige, thans alhier heerschende ziekte, in den ouderdom van 34 jaren en 5 maanden en 11½ jaar. Met nog drie Panden uit onzen gelukkigen echt, waarvan het jongste naauwelijks 19 weken telt, staar ik de geliefden na, in de hoop, hen eenmaal in beteren stand te mogen ontmoeten.

GRONINGEN, 7 Augustus 1849.

ANNA VUURSTEEN,
Wedw. H. VISSCHER.

Deze is dienende tot kennisgeving aan onze veelvuldige Begunstigers, Vrienden en Bekenden.

. De Boekhandelaar **J. OOMKENS, J.ZOON**, heeft uitgegeven:

I. *Jhr. Mr. H. J. TRIP*, REDE bij de inwijding van de ZUIDER STADS-BEWAARSCHOOL voor Kinderen uit den behoeftigen Stand, opgerigt door het *Bestuur der Stad Groningen* .... *f* 0—30.

II. *R. G. RIJKENS*, STAATSBELANG en OUDERZORG, of VOLKSVEREDELING, door de verbetering der ligchamelijke opvoeding in *Huizen*, aan *Hooge* en *Lagere Scholen*, en in *liefdadige Gestichten* .... *f* 0—60.

De opbrengst van beide deze Werkjes zal strekken tot verzorging van verwaarloosde kleine Kinderen, op de *Zuider-Bewaarschool* binnen de *Stad Groningen*; *alleen* op het onder II genoemde Werkje is vroeger *eene inteekening* geopend geweest.

. De Boekhandelaar **G. W. VAN DER WIEL**, te *Arnhem*, heeft alom verzonden: een *Prospectus* tot de uitgave van een

DRIESTEMMIG KORAALBOEK,

ten gebruike voor **HUISGEZIN, ZANGSCHOLEN EN KERK** ingerigt door onzen hoog verdienstelijken Landgenoot ***J. G. BERTELMAN***, waarvoor de inteekening, bij alle solide Boekhandelaren, open staat tot ultimo Augustus e.k. Dit werk zal worden uitgegeven bij afleveringen van één of meer vellen, tegen den prijs van 25 Cents per Vel van 16 Bladzijden in 8vo, en voor de Inteekenaren den prijs van drie gulden niet te boven gaan. Buiten inteekening zal de prijs berekend worden tegen 30 Cents per Vel. De uitgave zal beginnen met de melodiën der Evangelische Gezangen, in de Nederlandsche Hervormde Kerk gebruikelijk. Later zullen er ook eenige uitgezochte Psalmmelodiën, welke onder gemelde Gezangen niet voorkomen, worden opgenomen, gelijk ook eenige uitgelezene melodiën der Luthersche en Waalsche gemeenten. De naam van den Heer ***BERTELMAN*** alleen is genoeg, om dit Werk aan alle Liefhebbers van Koraalgezang aan te bevelen.

. Door den Boekhandelaar **H. TEN BRINK**, te *Meppel*, is uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

Verhalen,

van *A. G. RIJKENS*, Predikant te *Appelscha*, met gelithe Titel en Vignet .... *f* 0—90.

UIT DE HAND

WORDT TE KOOP AANGEBODEN:

de **bloeijende** en **uitgebreide BOEK- en STEENDRUKKERIJ**, nagelaten door wijlen den Akademiedrukker A. OOMKENS, J.ZOON, te *Groningen*, met of zonder het daarbij behoorende aangenaam gelegen **WOONHUIS**, en de daarachter gelegene **TUIN**, gelegen naast het *Instituut voor Doofstommen*.

De Affaire wordt steeds door de ERVEN gecontinueerd, en mogt zich voor dezelve, bepaaldelijk vóór den 15den Augustus e.k. geen Kooper opdoen, alsdan zal deze *Drukkerij* door éénen der beide Broeders van den overledene worden voortgezet. Informatiën zijn te bekomen bij den Boekverkooper J. OOMKENS, J.ZOON, te *Groningen*.

Degenen, die iets te **VORDEREN** hebben van den ondergeteekende, gelieven hem daarvan binnen 14 dagen opgave te doen geworden.

GRONINGEN, 9 Augustus 1849.

J. A. C. ROVERS.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPP[IJ]

De **DIRECTIE** maakt bekend, dat door haar [...] worden geveild te *Rotterdam*, op MAANDAG, den 1[...] September 1849:

23674 Kranj. en Kan. **JAVA-SUIKER**, ligg. *aldaar*,
40702 „ „ DITO, „ te *Am*[...]
2756 „ „ DITO, „ te *Dord*[...]
2445 „ „ DITO, „ te *Midd*[...]

De Notitiën met de Veilconditiën zullen [...]tijds worden uitgegeven.

AMSTERDAM, 6 Augustus 1849.

VAN DER OUDERMEULEN, *Pres.*
GOUDSWAARD, *Dir.*, *fung. Secret.*

. Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, zal, op DONDERDAG den 16den Augustus 18[49], des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven E. TIDDENS worden verkocht:

Eene ruime BEHUIZING met [...] zienlijken TUIN en STALLING, [...] het *Hoendiep*, onder *Groningen*, [...] hoorende aan de Erven VAN D[ER] MOLEN, thans bewoond door den Heer J. HESSELIN[K] Wz. Te bezien den dag van en vóór den verkoop, des [na]middags van 2 tot 5 uur, op Kaartjes, ten Kantore te [be]komen. Te aanvaarden den 1sten November 1850. — [...] middels **UIT DE HAND TE KOOP.**

Mr. J. J. CREMERS.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN EIKEN HOU[T]

Op WOENSDAG, den 15den Augustus 1849, des voor[mid]dags te 10 uur, zal, bij den MOLEN *DE VRIENDSCHA[P]* van H. BLOUW, buiten het Kleine Poortje, bij *Gro[nin]gen*, worden verkocht: eene groote partij **EIKEN BA[L]KEN**, geschikt voor SCHEEPSTIMMERLIEDEN, AA[N]NEMERS en ANDEREN.

FIRMA **Steen & Comp.**

. De Heer S. F. TEN CATE, te *Hoogkerk*, is vo[or]nemens, ter zijner Behuizing aldaar, door het minist[erie] van den ondergeteekenden Notaris te *Zuidhorn*, [op] WOENSDAG, den 22sten Augustus 1849, des voormidd[ags] precies te 10 uur te beginnen, op gewoon Credi[et] publiek te verkoopen: differente **MEUBELAIRE GOEDEREN**, als: MAHONIEHOUTEN COMM[O]DE, DITO SECRETAIRE, PENANTTAFELTJE [met] MARMEREN BLAD, RONDE MAH. en andere TAFE[LS], STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, LEDEKANT[EN] met BEHANG, LINNENKAST, IJZEREN GELDKIS[T], KAGCHELS, KOPER-, TIN- en BLIKGOED, POR[SE]LEIN, GLAS- en AARDEWERK, best BEDDEGOE[D], alsmede een goedloopend BILJARD met TOEBEHOORE[N], KAPWAGEN, KAPCHAIS, PAARDENGEREIDEN [en] meer andere GOEDEREN; men zal precies op h[et] boven vermeld uur met den Verkoop e[en] aanvang maken.

Te bezien MAANDAG en DINGSDAG be[vo]rens van 3—6 uur.

Mr. F. I. ABRESCH, *Notaris.*

. De Notaris **J. J. DE BLÉCOURT**, te *Wilderva[nk]* zal, ten verzoeke van den Heer Mr. ELIAS DULL, [...]genaar, wonende te *Groningen*, als onherroepelijk gemagti[gde] de Crediteur van HARMANNUS LAMMERTS MULDER, Korenmolenaar, wonende te *Oude Pekela*, op ZATURDAG den 25sten Augustus 1849, des avonds te zes uur, ten Hui[ze] van TAMMO KOOPS, Logementhouder te *Oude Pekela*, publiek veilen en verkoopen:

I. Een' **KOREN-WINDMOLEN**, gete[e]kend 814, zijnde tevens tot het malen v[an] SCHORS ingerigt; de aanhoorige Mulders WO[N]NING met HEEM, alles staande en geleg[en] Noordkant, nommer 12, te *Oude Pekela*, k[a]datraal bekend sectie A, no. 272 en 273, met eene i[n]houdsgrootte van acht Roeden en tien Ellen.

II. Zes Kampen GROEN- en BOUWLAND en ee[n] APPELHOF, gelegen Zuidkant boven de Veendijk, [...] nommer 2, mede te *Oude Pekela*, bekend aldaar in d[en] kadastralen legger sectie C, nommers 65 tot en met 7[...] te zamen eene inhoudsgrootte hebbende van vier Bunde[rs] en zes Roeden; alles Stadsgrond.

III. Twee ZITPLAATSEN in de Kerk der Hervormd[en] te *Oude Pekela*, ééne op den Klunderzolder en éêne op ee[n] Stoel in den gang.

. De Notaris **J. J. DE BLÉCOURT**, te *Wildervank* zal, ten verzoeke van RIJKO LUPPES RIJKENS, Lo[]gementhouder, wonende te *Wildervank*, als onherroepeli[jk] gemagtigde Crediteur van HINDRIK GEERTS LEVE[R], Koopman, mede te *Wildervank* wonende, op ZATUR[]DAG, den 1sten September 1849, des avonds te 6 uu[r], ten Huize van den Logementhouder F. L. KROON, [te] *Wildervank*, in tegenwoordigheid van den Edel Achtba[ren] Heer REGTER van het Kanton *Zuidbroek*, publiek veil[en] en verkoopen:

Eene BEHUIZING, geteekend no. 351, waa[rin] in eene reeks van jaren eene *KRUIDENIER[S] AFFAIRE* en *LOGEMENT* is uitgeoefend, voorts SCHUUR en STALLING, benevens TUI[N], alles staande en gelegen aan het Oosterdiep, naast de He[r]vormde Kerk te *Wildervank*, en aldaar Kadastraal beke[nd] Sectie B, nommer 483 en 484, met eene inhoudsgroo[tte] van 16 Roeden, 70 Ellen.

UIT DE HAND TE KOOP:

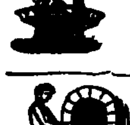

een hecht-sterke **WIND-WATE[R]MOLEN** van 50 Voeten of bijna 15 El[len] vlugt, zijnde een **KOKER-MOLE[N]**. Nadere informatiën te bekomen bij den onderg[e]teekende, te *Beerta*.

R. K. HAGÉNUS.

DOOR OVERLIJDEN TE KOOP:

Eene nette **APOTHEEK** met al derzelver **TOEBE[]HOOREN**, alsmede vele **CHIRURGISCHE** [en] **VERLOSKUNDIGE INSTRUMENTEN**; — al[les] wél onderhouden.

Nadere inlichting is te bekomen, op franko aanvrag[e] bij den DRUKKER DEZER.

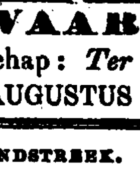

Een ongehuwde **MOLENAARSKNECHT**, zijn Werk goed verstaande, van goede Ge[]tuigschriften voorzien en niet onbekend met d[en] omgang met PAARDEN, kan dadelijk WER[K] bekomen bij J. H. PEEK, te *Akkerwou[de]*. *Brieven franko.*

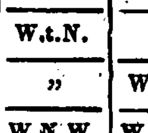

Men vraagt binnen *Leeuwarden* e[en] **BROODBAKKERSKNECHT**, z[ijn] Werk ten deele verstaande, en voorzien v[an] voldoende Getuigschriften. Belangstellende[n] worden verzocht, zich in persoon te vervoegen bij J. [...] KUIPERS aldaar.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschapp[en]*

JULIJ EN AUGUSTUS 1849.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
29	759,70	758,53	756,48	19,0	23,1	18,0	0,79	0,65	0,86	W.Z.W.	Z.W.	W.N.W.	betrokken	bewolkt	betrokken
30	754,97	753,11	752,30	16,5	19,3	16,0	0,85	0,79	0,73	Z.W.	Z.Z.W.	Z.W.t.W.	bewolkt	betrokken	„
31	751,13	752,60	754,46	14,4	17,7	14,0	0,90	0,74	0,85	Z.Z.W.	W.t.N.	„	betrokken	„	regen
1	757,70	758,99	760,35	14,4	17,0	13,3	0,85	0,71	0,86	W.	„	W.t.N.	bewolkt	„	betrokken
2	761,74	761,72	761,19	14,7	18,3	13,7	0,86	0,70	0,82	W.N.W.	W.N.W.	W.N.W.	betrokken	„	„
3	758,42	757,99	757,55	14,4	17,8	12,6	0,75	0,65	0,82	„	N.W.	„	„	„	„
4	755,84	756,54	757,75	14,4	18,6	14,3	0,85	0,66	0,86	N.W.t.N.	N.W.t.N	W.	„	„	„
	Gem. stand: 759,33				17.8			0.75		Regen: 89.4 strepen					

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.